

CONCEPTVERSLAG VAN DE BIJZONDERE VERGADERING VAN DE RAAD
DER GEMEENTE HAARLEM OP DONDERDAG 7 JUNI 2018 OM 19.30 UUR

Voorzitter: de heer J. Wienen
Griffier: mevrouw J. Spier
Wethouders: de heer J. Botter, mevrouw M.T. Meijs, de heer F.J. Roduner (vanaf
agendapunt 7), mevrouw C.Y. Sikkema, de heer M. Snoek en de heer
J.K.N. van Spijk (tot en met agendapunt 3)

Aanwezig zijn 38 leden: De heer M. Aynan (Jouw Haarlem), de heer R.H. Berkhout (GroenLinks Haarlem), de heer J.W. Blokpoel (VVD), mevrouw J. Çimen (D66), de heer P. van den Doel (GroenLinks), de heer A.R. Dreijer (CDA), de heer J.P.J. Drost (GroenLinks), de heer M. El Aichi (CDA), mevrouw S. van Galen (Trots Haarlem), de heer F.H. Garretsen (SP), de heer M. de Groot (D66), de heer B. Gün (GroenLinks Haarlem), de heer G. Hulster (Actiepartij), de heer P.W. van Kessel (VVD), mevrouw S.K. Klazes (GroenLinks), mevrouw A. Kok (OPH), de heer B. van Leeuwen (D66), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J.N. Oomkes (PvdA, vanaf agendapunt 3), mevrouw M.E. Oosterbroek (GroenLinks), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw S. Özoğul-Özen (SP), mevrouw E. de Raadt (CDA), de heer A.P.D. van den Raadt (TROTS), de heer F.J.F.J. Roduner (PvdA, tot en met agendapunt 3), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), mevrouw S.M.L.M. Schneiders-Spoor (GroenLinks), de heer F.N.G. Smit (OPH), mevrouw A. Sterenberg (VVD), mevrouw M.A.M. Steyger (GroenLinks), mevrouw R.E.E. Timmer-Aukes (GroenLinks), mevrouw C.M. Verhoeff (PvdA), de heer F.C. Visser (ChristenUnie), de heer J.L. Visser (CDA), de heer M.H. Wiedemeijer (PvdA), mevrouw I.P. Wisse (PvdA), de heer I. Yerden (PvdA) en mevrouw L.C. van Zetten (Hart voor Haarlem)

Afwezig: De heer J. Boer (VVD)

Gele markeringen op pagina 9 en 26.

1. OPENING DOOR DE RAADSVORZITTER

De VOORZITTER: Langzamerhand heeft iedereen de zetel ingenomen. Ik wil iedereen heel hartelijk welkom heten, de gasten die in flink aantal aanwezig zijn vanavond. Ik concludeer dat er twee lege plekken aan de kant van de raad zijn. De ene komt omdat de heer Roduner zijn zetel in de raad verlaten heeft en zijn zetel in het college in de vergaderzaal inneemt en de ander is omdat Marceline Schopman iets later komt. Verdere afwezigen zijn er niet volgens mij, dus wij kunnen aan de slag. Mevrouw Sterenberg

Mevrouw STERENBERG: De heer Boer is ook afwezig.

De VOORZITTER: Dank u wel, de heer Boer, dan maken we daar aantekening van. We hebben een belangrijk onderwerp, namelijk het kiezen van een nieuw college. Dat is als het ware een sluitstuk van het proces dat op gang gekomen is met de verkiezing van de nieuwe gemeenteraad, want die gemeenteraad kiest degene die het dagelijks bestuur ook gaan vormen. Om tot benoeming van wethouders over te gaan, hebben wij straks een stemcommissie, die de stemmen telt. Ik stel voor dat we daar de leden Blokpoel, Frank Visser en Van den Doel in benoemen. Als niemand daar bezwaar tegen heeft? Niemand. Dan gaan we dat zo doen. Kunt u zich verder ook vinden in de agenda? Ik zie geen mensen die bezwaar hebben, dus de agenda is vastgesteld.

2. INSTALLATIE DE HEER J.N. OOMKES TOT RAADSLID

De VOORZITTER: Dan is als eerste aan de orde die ene lege plek bij de PvdA-fractie, want het terugreden van de heer Roduner heeft een vacature doen ontstaan en wij hebben volgens de geëigende procedures gekeken wie daarvoor in aanmerking komt. Het is de heer J. Oomkes en voordat hij toegelaten kan worden, hoor ik graag van de commissie die de geloofsbrieven heeft onderzocht of dat allemaal in orde is. Mevrouw Wisse?

Mevrouw WISSE: Voorzitter, de commissie uit de raad van de gemeente Haarlem heeft de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door John Oomkes. Op 1 juni 2018 is bovengenoemde persoon benoemd tot lid van de gemeenteraad. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de gemeenteraad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat is helder. Ik neem aan dat u daarmee kunt instemmen? Ja. Dan gaan wij ook de laatste formaliteit vervullen, voordat de heer Oomkes daadwerkelijk als raadslid kan gaan functioneren, namelijk dat hij daartoe de eed aflegt en ik wil hem uitnodigen om naar voren te komen, zodat we de eed kunnen afnemen. Ik verzoek alle aanwezigen, voor zover mogelijk, te gaan staan. Ik ga u de tekst van de eed voorlezen en ik verzoek u daarna de rechterhand op te steken met de twee voorste vingers omhoog en te antwoorden: zo waarlijk helpe mij God almachtig.

“Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

De heer OOMKES: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De VOORZITTER: Van harte gefeliciteerd, dan staat niets uw functioneren in de raad u verder in de weg en ik verzoek u uw zetel te gaan innemen. Straks kunnen mensen u ook feliciteren en er zijn bloemen. Het lijkt mij toch een bijzonder moment als je zo lang als journalist de politiek hebt gevolgd om er nu zelf deel van uit te maken, direct als raadslid.

3. AFSCHEID WETHOUDER J. VAN SPIJK

De VOORZITTER: Dan zijn wij toe aan het agendapunt afscheid van wethouder Jeroen van Spijk. Wij hebben vandaag de taak om een nieuw college te kiezen, maar omdat een aantal van de zittende wethouders kandidaat zijn, neem ik van hen nog geen afscheid. Dat komt ongetwijfeld nog op een later moment. Wethouder Van Spijk is niet meer beschikbaar als kandidaat en zal niet terugkeren in het nieuwe college, dus we nemen afscheid en ik wil graag daar een aantal woorden aan wijden. Daarna zal ik kijken welke sprekers er vanuit de raad nog het woord willen voeren. Beste wethouder Van Spijk, beste Jeroen, vandaag komt er een einde aan je wethouderschap in Haarlem. Je begon op 18 december 2014, tussentijds, na het aftreden van je voorganger, wethouder Cassee.

Daarmee heb je praktisch drieënhalp jaar volgemaakt als wethouder in Haarlem. Je was gepokt en gemazeld als dagelijks bestuurder in stadsdeel Oost in Amsterdam en die ervaring kon je ook zeker wel gebruiken in Haarlem, net zo goed als je profijt had van het enorme netwerk dat je meenam uit de Amsterdamse regio in partijgenootschappelijk verband. Je trad aan in een uiterst roerige periode voor je partij, D66. Er was niet alleen een wisseling in het college, maar ook in de fractie. In de gemeenteraad waren de verhoudingen en de discussies scherp. Je kreeg een prachtige en grote portefeuille, Ruimtelijke Ontwikkeling, Financiën, Monumenten, Personeel en Organisatie et cetera et cetera. Een prachtige portefeuille, maar ook ingewikkeld en zeer tijdsintensief. Een stad met een grote schuld en dus financiële beperkingen en bezuinigingen, een stad met een groot woningtekort en weinig ruimte, dus een lastige bouwopgave. Een stad met een zeer betrokken bevolking, maar wel kritisch bij veranderingen.

Hier in de raad is het goed om iets te zeggen over het politieke aspect van je werk. Er komen nog andere dingen, er is nog een ander afscheid, maar hier zijn vooral die politieke aspecten van belang. Je bent het type wethouder dat met visie aan de slag wil en dat vaart wil maken. Pragmatisch, oplossingsgericht en dat botste regelmatig met een omgeving die scherp lette op details, op zoek naar juridische voetangels en klemmen en op politieke wensen. Zo pakte je de politieke wens om te komen tot versnelling van de woningbouw voortvarend op, maar ook hier zat van alles tussen droom en daad. Beleidswensen op diverse terreinen, hoogte van bebouwing, groen, bomen, parkeerplaatsen al dan niet onder de grond, percentage sociaal niet te vergeten, et cetera et cetera. Het leverde regelmatig forse debatten op in de commissie en in de raad. Moties en vragen, heel veel vragen. Zoveel dat ik denk dat je mooiste momenten als wethouder toch vaak elders waren dan in deze zaal.

Je kunt terugzien op mooie resultaten. De schuld van de stad is fors gedaald, er kan weer geïnvesteerd worden. De woningproductie is op gang gekomen, er zijn veel projecten ontwikkeld, in Schalkwijk wordt er voortvarend gewerkt aan tal van projecten, het winkelcentrum wordt vernieuwd, er wordt een grote bioscoop gebouwd en dan heb ik het nog niet eens over de Koepel gehad. Enerzijds een hoofdpijndossier, met voetangels en klemmen, maar je vertrekt op een moment dat er reëel uitzicht is op de realisering van een mooi universitair project in en om de Koepel in Haarlem. Dat moet jou geweldige voldoening geven, dat op het moment dat je het stokje overdraagt je in ieder geval op dit punt bent aangekomen.

Jeroen, je hebt al vroeg aangegeven dat je na mooie, maar ook turbulente jaren in Haarlem een andere uitdaging wilde zoeken. Deze jaren waren zwaar. Met een vrouw die actief is in de Amsterdamse politiek, raadslid, dus verplicht wonen in Amsterdam, jij woont in Haarlem, dus dat betekende heel veel pendelen voor jullie tussen Haarlem en Amsterdam. Met de zorg voor jullie kinderen, de geboorte van jullie jongste dochter dit jaar, was de tijdsdruk enorm en ik heb met bewondering gezien hoe je aan de ene kant enorm veel tijd besteedde aan die grote portefeuille en al dat werk dat er lag, maar tegelijkertijd ook altijd tijd maakte voor je gezin en op de een of andere manier een buitengewoon betrokken een trotse vader kon zijn die ons zo nu en dan liet meegenieten van je prachtige kinderen. Graag wil ik je, namens de stad Haarlem en de gemeenteraad, hartelijk danken voor jouw inzet in de afgelopen jaren en ik wens jou en je geliefden een mooie tijd toe in de toekomst, hopelijk iets minder druk, wellicht ook iets minder turbulent, maar wel gedreven door dezelfde visie. Ik dank jou persoonlijk hartelijk voor de bijzonder prettige manier waarop we hebben kunnen samenwerken en nogmaals, het ga jullie die heel erg goed. Ik wil je graag bij deze gelegenheid een bloemetje geven en de rest komt later. Dan zijn er nog anderen die het woord willen voeren. Mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Ja, Jeroen, wij spreken je altijd aan met de achternaam, maar ik vind dit een gelegenheid waarbij ik graag je voornaam wil uitspreken. Jeroen, ik zou het na het mooie verhaal van de burgemeester ook gewoon kunnen afdoen met et cetera, et cetera, want dat is een term die bij ons in de fractie de komende jaren nog wel regelmatig terug zal komen, dus in die zin heb je je bij ons onsterfelijk gemaakt. Je bent inderdaad, zoals al werd gerefereerd, in een heel roerige periode ingestapt. Aan de ene kant dacht ik: 'moet ik daar nu weer over beginnen in de raad?', maar we waren een aantal raadsleden kwijt en een wethouder, en toch wilde jij als ervaren wethouder hier beginnen. Dat was zeer welkom in die periode. De fractie moest zichzelf ook weer opnieuw uitvinden en met jou als wethouder hebben we dat gedaan. Je lag in de raad soms onder vuur, dat was niet altijd gemakkelijk en toch heb je er altijd weer iets van weten te maken. Daarvoor heb je ons respect gekregen. Ook de Koepel, een hoofdpijndossier, maar we gaan met deze raad zien wat er uitkomt. De uitkomst is nog wat ongewis, we hopen er het beste van, maar jij hebt eraan getrokken en er elke keer weer iets van gemaakt. Je creativiteit liet je meteen al zien doordat je naar Haarlem keek en een katapult zag. Ik kan me best voorstellen dat, als vader van vier dochters, dat speelgoed in huis mist, dus vandaar ook een kleinigheidje voor je. De katapult, misschien kun je het zelf aanvullen, Brinkman, Koepel, het Slachthuisterrein en de Nieuwe Energie, dat zijn toch alle vier projecten waar beweging in is gekomen, met een heleboel andere mooie projecten erbij, dus ondanks het feit dat je soms onder vuur lag, heb je in de stad toch een aantal mooie dingen losgekregen. Ik denk je daar heel trots op mag zijn en ontzettend goed dat je al op zoek bent gegaan naar een andere betrekking. Dat je dat goed is gelukt, geeft alleen maar aan welke kwaliteiten je in huis hebt en dat je het ondanks al die drukte ook nog voor elkaar hebt gekregen een vierde dochter te verwekken bij je vrouw, respect. Ik wil je heel hartelijk bedanken - we drinken straks nog een borrel - dat je het in deze periode met ons hebt volbracht.

De VOORZITTER: Ik dacht even dat je ging zeggen 'met ons hebt uitgehouden', maar je zei 'met ons hebt volbracht'. Dan de heer Berkhout.

De heer BERKHOUT: Ja, Jeroen, bij dezen wil ik je namens GroenLinks bedanken voor de samenwerking in de afgelopen jaren. Je had nogal wat op je bordje, zoals de burgemeester ook al zei, en in de commissie Ontwikkeling zag ik je vaak met je hoofd schudden en je haar door de war halen om het nog maar vol te houden. Op Facebook zag ik je continu met een bouwhelm op, lintjes doorknippen, dus je had je handen vol aan Haarlem. Dat hoeft nu niet meer, de burgemeester refereerde er ook al aan, eindeloze discussies in de commissie Ontwikkeling van ons wensenlijstje versus wat jij als de realiteit zag en dat ging niet samen, maar we wilden altijd meer. Dat was een leuk rollenspel. Ik wil toch eventjes kort ingaan op een opsomming van een aantal projecten en zaken die onder jouw leiding zijn vlotgetrokken. Dat is echt Schalkstad en Schalkwoud. Ik kan me nog heugen dat je in Koops aankwam om dan weer uit je aktetas allemaal fantastische schetsen te pakken om dat te laten zien, hoe bevlogen je daarmee omging, maar dat is echt in beweging gekomen. Dat is de afgelopen vier jaar gebeurd, dus dat is bewonderenswaardig. Daarnaast werd al gezegd, de Koepel, volgens mij kan iedereen die de vorige periode heeft meegemaakt zich die lange nacht nog wel heugen. We zijn er ook nog lang niet vanaf, maar ik ben heel blij met de laatste stap die we ingeslagen zijn en ik geloof van harte dat jij ook van een afstand zal blijven volgen wat er van terecht gaat komen. Tot slot, we hebben het ook over het DSK-terrein gehad, waarbij het de eerste keer was dat daadwerkelijk duurzaamheid bij de gunningscriteria werd meegenomen en waar vanuit aardgasloos bouwen werd gedacht en dat vond ik een heel mooie beginstap voor al die bouwprojecten die nog op ons zullen afkomen. Ook daar heb je je flink mee

beziggehouden. De Markthal is er ook een geweest, waar de heer Karreman en de raadsleden en jij menig keer ... en alle zorgen van de ambtenaren daaromheen, maar dat heeft uiteindelijk begin dit jaar geleid tot een ondertekening van een intentieverklaring en ook daar is iets vlotgetrokken. En de Dakkas, volgens mij is dat ook de plek waar jij je afscheid daadwerkelijk gaat vieren. Ook dat is iets waar jij je steentje aan hebt bijgedragen om daar iets moois te realiseren. Er was nog een puntje dat me doet terugdenken aan Jeroen en dat heeft alles te maken met de Gravenzaal. Zoals iedereen weet hadden we daar al minstens zevenhonderd jaar kaarsen, die een keer per jaar historisch worden ontstoken. Daar is deze periode echt een einde aan gekomen, want we hebben nu ledverlichting. Het is weg met die historische lichtjes, we hebben led, dankzij Jeroen. Ik moest daaraan denken, want we hadden ons begrotingsdiner afgelopen najaar en ik weet niet wat het was, maar je was daar zo euforisch ‘Geef mij maar Amsterdam’ aan het zingen, met, als ik het goed heb, pompons in je handen; ik weet niet of het door ledlampen kwam of dat in die week je dochttertje geboren was of dat het ‘Geef mij maar Amsterdam was’, maar dat doet me echt aan je denken. Vandaar ook een klein presentje straks, maar al met al, ik wens je alle goeds en dank voor je inzet in de afgelopen jaren.

De VOORZITTER: Dank u wel, mooi dat u ook de historie erbij betrokken, maar de Gravenzaal is op het ogenblik 653 jaar oud.

De heer BERKHOUT: Ik hoop dat me dat niet bij de financiën overkomt.

De VOORZITTER: Nog andere sprekers? Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Voorzitter, Jeroen van Spijk, Jeroen, als nestor spreek ik graag een paar woorden om het vertrek van Jeroen van Spijk als wethouder van Haarlem te markeren. Hij was de wethouder met de grootste en belangrijkste portefeuille in dit college en in principe de onderkoning van Haarlem. Hij is ook de enige wethouder die vertrekt, zijn collega's blijven op het pluuche. De aanleiding van zijn komst was het vertrek van D66 wethouder Cassee en zoals Jeroen zelf al opmerkte in de commissie Ontwikkeling, had hij zijn wethouderschap aan mij te danken. Dat is een boude constatering, maar een beetje gelijk heeft hij natuurlijk wel. De start, D66 zocht een opvolger met ervaring en haalde opnieuw een man van buiten, dit keer uit Amsterdam. Wat ik mij goed herinner was de anonieme mail die ik vrijwel direct na de bekendmaking van deze nieuwe D66-wethouder ontving. Wellicht was ik geïnteresseerd in wat achtergrond van de nieuwe D66-wethouder Jeroen van Spijk, verkeerd gespeld, ik citeer. In de ogen van deze anonieme tipgever uit Amsterdam had onze nieuwe wethouder grote fouten gemaakt en ook in de deelraad Oost waren ze weinig content, maar voorzitter, als het moet kan ik discreet zijn en ik laat het hier ook bij. Voorzitter, ik denk dat ik namens de hele oppositie spreek als ik zeg dat wij afwisselend blij of geïrriteerd werden door deze wethouder. Zijn Spijkiaanse spreekstijl was berucht, elk serieus debat wist hij te ondergraven met zijn onnavolgbare woordenbrij en zijn behendigheid om elk serieus antwoord te vermijden. Raadsleden, niet alleen in de oppositie, werden tot wanhoop gedreven, maar voor onze oppositie was deze wethouder ook leuk, want het was prijschieten. Het gehannes en gedraai van Jeroen van Spijk bij de verkoop van een stuk grond bij Pim Uljee leverde een extra raadsvergadering op, publiciteit en een motie van afkeuring. Zelfs D66 vond de wethouder toen onhandig, maar alleen oud-raadslid Diederik Mohr beet door en zette daarmee zijn eerste stappen naar de uitgang van de fractie. Later volgden meer dossiers – ik hoef de Koepel niet te memoreren, want dat weten we allemaal – waarop Van Spijk die vaardigheden gretig heeft toegepast. Ik laat ze

nu voor wat ze zijn. De minder politieke Van Spijk ken ik vooral uit de krant, bijvoorbeeld wanneer hij met een van zijn kinderen weer een zoveelste eerste paal sloeg, want gelukkig is er in zijn periode hier en daar wat bijgebouwd, niet heel veel hoor. Of we kennen de minder politieke Van Spijk, dansend op een regenboogkleurig zebrapad. Of was dat wethouder Botter? Wij weten het niet meer. Een en al vrolijkheid, ook die kant heeft Van Spijk en ook die kant gaan we in de raad na zijn vertrek missen. Tot slot, bij jouw installatie, Jeroen, refereerde Dilia aan onze vaderlandse held, dan liever de lucht in Van Spijk. Met diezelfde naamgenoot wil ik besluiten. Ik heb hier een boek, ik zal het zo even pakken, 'Liever niet de lucht in', maar jammer genoeg moet ik dan lezen dat die Van Spijk als een paljas zijn schip zonder goede reden in de lucht heeft laten vliegen. Zover is het hier in Haarlem niet gekomen, het ga je goed.

De VOORZITTER: Dank. Dan is volgens de traditie het laatste woord aan de scheidende wethouder, wethouder Van Spijk.

Wethouder VAN SPIJK: Ja, dank u wel. Ik ben vanavond behoorlijk ontspannen, ik heb een mooie tijd achter de rug en ik zie dat jullie nog een flinke avond voor de boeg hebben, dus ik zal het kort houden. Jullie zijn allemaal van harte uitgenodigd op de 18^{de} in de Dakkas om het echt even te vieren en er even bij stil te staan, maar ik wil nu we hier toch bij elkaar staan, ook even iets tegen jullie zeggen. Dank voor alle mooie en alle kritische woorden, ik begrijp zelfs dat Van Spijk eigenlijk een soort terrorist is, zo kan je er natuurlijk ook tegen aankijken. Ik kwam inderdaad drieënhalf jaar geleden naar Haarlem in een roerige tijd in de raad, in de partij en ik heb geprobeerd om zo snel mogelijk de inhoud in te gaan en weer aan het werk te gaan met alle prachtige projecten die hier waren. Het is me al een aantal keer gevraagd, toen en nu ook, of het makkelijk was om de overstap te maken. Dat was inderdaad wel eventjes de weg zoeken. Ik herinner mij mijn eerste dossier, dat was het prachtige hotel Ripperda, met restaurant De Ripper en dat duurde niet een, niet twee, maar drie raadscommissies, maar uiteindelijk hebben we gelukkig het besluit genomen dat het prachtige hotel en restaurant, dat voor onze eigen jongeren is die wat moeite hebben in het onderwijsveld en extra begeleiding krijgen, om dat project te realiseren. Waar je wel even de weg in moest zoeken, was het juridische. De burgemeester zei het ook al, het waren vrij juridische debatten, het ging niet over de inhoud van een project, maar of een ambtenaar het mandaat had om een advies van het monument goed te mogen keuren. Nadat wij als raad, overigens in ruime meerderheid, het besluit hebben genomen, waar ik nog steeds heel blij om ben, hebben we nog rustig anderhalf jaar lang bij de Raad van State hetzelfde debat gevoerd en uiteindelijk heeft de Raad van State gezegd dat de gemeente op de goede manier heeft gehandeld, goddank, want toen kon er ook gebouwd worden. Daar moest je even aan wennen, maar met elkaar kijk ik terug op een heel mooie tijd. Ik heb inderdaad, zoals gememoreerd, heel veel dossiers in mijn handen mogen houden. Een van de belangrijkste was inderdaad Financiën. Ik denk dat we met elkaar, de commissie Bestuur, de raad bij de kadernota, de begroting op een constructieve manier, de financiën van Haarlem goed weer op de rit hebben gekregen. Als je naar de controller en de ambtelijke organisatie kijkt, dan zit er toch een heel andere sturing op dan een aantal jaren daarvoor. We hebben de lasten mooi in toom kunnen houden en ik denk dat we nu met de nieuwe coalitie die vanavond gaat aantreden de ruimte hebben gecreëerd om weer naar de groeistad te kijken en die stap en de verdere ontwikkeling die Haarlem nodig heeft ook daadwerkelijk waar te maken. Ik dank u allen daarvoor. Ook op het gebied van bouwen was het een bijzondere tijd. Toen ik hier aankwam was het nog zware bouwcrisis en moesten we leuren om een stukje grond te verkopen. Dat was dus niet makkelijk, maar dat veranderde heel snel en in een

keer was de economie op volle gang, wilde iedereen bouwen en kwam iedereen koffiedrinken, vooral ontwikkelaars, om nu wel een stukje grond te kopen. Ik denk dat we met elkaar een heel mooie periode hebben bewerkstelligd. Natuurlijk waren we het niet altijd met elkaar eens. Dat is ook dualisme, maar wat Dilia mij als afscheid gaf, de katapult, is een heel mooie achterlating. Het Slachthuis is nu in de tender, we hebben de Nieuwe Energie ontwikkeld, ik heb net om 16.45 uur nog de allonge getekend – dank, college, dat jullie me daarvoor hebben gemandateerd – voor de Koepel, dus in die zin is dat nu ook rond en ook Brinkman heeft sinds een paar maanden weer een prachtige Sting. Er moeten nog woningen boven worden gerealiseerd, maar dat mag mijn opvolger verder regelen. Hartstikke goed. Ik denk inderdaad, waar ik ook heel trots op ben, is wat er is gebeurd in Schalkwijk. Het hele hart van de wijk is weer in bouw of zal worden gebouwd. Ik hoop ook dat daarmee doorgegaan wordt, want ik denk dat we daar een heel mooi gebied kunnen ontwikkelen als we dat gaan realiseren. Ook op mijn andere portefeuilles – et cetera et cetera werd er gezegd – ben ik heel trots. We waren in 2016 de digitaalste gemeente van Nederland, daar hebben we heel hard aan gewerkt met ambtenaren en met iedereen die daarbij betrokken was. Natuurlijk nog even wat mooie kaasjes vervangen in de Gravenzaal. Voor het beeld, die kandelaars zijn nog precies hetzelfde, maar nu doen we ze wat vaker aan en de mensen die trouwen kunnen er nu ook echt van genieten. Ik heb daar een heel mooie tijd met jullie gehad, dus ik dank jullie allemaal van harte. Voor de rest dank ik de griffie, de commissiegriffiers, we hebben altijd goed met elkaar in contact gestaan, elkaar in het proces scherp gehouden. Ik wens jullie heel veel succes voor de toekomst. De bodes, Ben zit daar, altijd bereid om het telefoontjes van mij op te nemen en zaken op te lossen. Dennis die mij door heel de hele regio heeft mogen rondrijden, hartstikke goed en iedereen die me daarin heeft ondersteund en natuurlijk mijn directe ambtelijke staf, maar we gaan daar op een later tijdstip nog verder bij stilstaan. Dat doen we niet vanavond. Ik wens het nieuwe college en ook het oude college waarmee ik fantastisch heb samengewerkt, altijd een goede sfeer in het college gehad en samen veel bereikt en veel lol beleefd, van vroeg tot laat, we konden altijd op elkaar rekenen en dat waardeer ik enorm. Tot slot bedank ik jullie natuurlijk, raad, voor de kritische debatten. We waren het niet altijd eens, dat hoort en mag, maar ik bedank jullie ook voor de entourage eromheen, bij café Koops heb ik nog een aantal rekeningen openstaan en ik kwam ook nog wel eens Moussa, Sander en Jacques tegen in wat onbekendere cafés, maar we vonden elkaar altijd weer om 3.00 uur 's nachts en daar hebben we de wereld helemaal opgelost. Dat gold overigens ook voor GroenLinks, waarschijnlijk is dat de basis voor jullie groei geweest. Ik laat het hierbij, nogmaals dank en ik zie jullie graag op de 18^{de} en ik zal jullie ongetwijfeld in Haarlem op verschillende plekken blijven zien. Dank je wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank, Jeroen. Je kunt hier nog blijven, maar je maakt een plek vrij, want er komt straks een nieuw college. Ik zie dat de heer Smit nog iets wil zeggen.

De heer SMIT: [31:15 onverstaaenbaar].

4. AANBIEDEN COALITIEPROGRAMMA 2018-2011 'DUURZAAM DOEN' EN VOORDRACHT NIEUW COLLEGE – DEBAT OVER COALITIEPROGRAMMA

De VOORZITTER: Dat is al lang gebeurd. Dan gaan wij over tot de aanbieding van een coalitieprogramma door de partijen die met elkaar een aantal afspraken gemaakt hebben. In formele zin heeft de gemeenteraad daar geen directe boodschap aan, want dat zijn de afspraken van die partijen, maar het heeft wel een grote impact op wat hier in deze raad de komende periode gaat gebeuren, dus ik denk dat het goed is dat we daar met elkaar ook over spreken. Ik wil graag het woord geven aan de heer Berkhout.

De heer BERKHOUT: Dank u wel, voorzitter. Met trots sta ik hier en presenteer ik vanavond, namens de fracties van GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66 en CDA het coalitieakkoord 'Duurzaam doen'. Duurzaam doen is eigenlijk ook precies wat het is, zowel daadkracht, als ambitie en actie. Dat is eigenlijk de kern van dit programma. Het is een ambitieus programma, ik hoop dat u het allemaal gelezen heeft, er zijn ook twintig pagina's tekst en ongeveer honderd actiepunten, maar de insteek is dat we nu ook echt iets gaan doen, want dat is wel nodig in Haarlem. Ik ben wel trots dat we daar met deze vier partijen tot dit programma zijn gekomen. Dit ambitieuze programma heeft alles te maken met hoe wij naar de stad van de toekomst kijken, dus dat Haarlem gaat groeien. Als een stad groeit, dan heeft die ook voorzieningen nodig die daarbij gaan, je moet investeren in een stad die groeit. Deze stad, Haarlem, moet toekomstbestendig worden en toekomstbestendig is ook duurzaam, klimaatbestendig. Dat betekent dat je daar ook voor moet durven investeren. Kosten gaan immers voor de baten uit. Als u het programma ook heeft gelezen, ziet u dat we concreet aan de bak gaan. We gaan flink bouwen, dat was in de campagnetijd al een van de onderwerpen. Woningbouw en woningschaarste en dat moest door deze coalitie worden opgepakt en wat mij betreft staat het ook in dit programma genoemd. Dat is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan, want we hebben de ontwikkelzones, die gaan de toekomstwijken maken. We hebben de noodzaak gezien voor meer betaalbare woningbouw, we gaan toewerken naar de 40-20 bij nieuwbouw, als het gaat om percentages voor sociale woningbouw, middeldure huur en duur, en ook richten wij een fonds in voor de ongedeelde stad. Dat zijn een aantal maatregelen die we nemen als het om woningbouw gaat. Daarnaast gaan we ook echt aan de slag met die verduurzaming. We gaan van het aardgas af, dat doen we als eerste in Meerwijk, door daar een warmtenet te realiseren en door iedereen daar ook mee te kunnen laten doen en daar geld voor beschikbaar te stellen en we financieren nog twee extra wijken om van het aardgas af te komen in de komende periode. Ik ga niet alle twintig pagina's af, maar op elk vlak hebben we een visie over hoe dat moet als de concrete actiepunten die er komende jaren bij moeten. Die actiepunten en die visie zijn niet alleen maar tot stand gekomen door naar onze verkiezingsprogramma's te kijken, maar ook vanuit uw input, vanuit de gesprekken die ik met u heb gevoerd, vanuit gesprekken die met de stad zijn gevoerd. Ik denk dat dat van waarde is en dat er ook heel veel gemeenschappelijke overeenkomsten in het programma zitten die u ook eerder heeft geuit. Ik hoop dat u zich hierin ook herkent en dan spreek ik uitdrukkelijk naar de oppositie, want we zullen toch op een aantal vlakken het samen moeten doen in de komende jaren. Dit akkoord geeft ook de hoofdlijnen aan. Om maar iets te zeggen, we gaan investeren in de openbare ruimte, maar hoe, dat is nog aan deze raad om daar de komende jaren duiding aan te geven. Het is het beste als we dat in gezamenlijkheid doen. Er zijn nog een paar punten die ik expliciet wil noemen, want op het gebied van het sociaal domein geven we echt een impuls. Haarlem is al een sociale stad, maar we vinden de noodzaak om daar op drie concrete

punten socialere maatregelen te nemen. We verbreden de minimale voorzieningen voor een bredere doelgroep, we trekken extra geld uit voor schuldhulpverlening en we kijken ook echt om naar de mensen die nu in de bijstand zitten om hen weer naar werk te begeleiden. Tot slot vind ik het ontzettend mooi dat we in dit akkoord de durf en het lef uitspreken om ook de handreiking naar de stad te doen dat te doen. We gaan participeren, in elk stuk komt een participatieparagraaf. We hebben het vorige week al in de commissie Bestuur besproken er komt een fonds voor de journalistiek om juist ook de kritische onderzoeksjournalistiek een impuls te geven. We gaan proberen om die kennis uit de stad – hoe weten we niet – toe te passen op wat wij hier de komende jaren doen. Dat is een schot voor de boeg, en dat is waar ik namens GroenLinks trots op ben om hier aan u te mogen presenteren en ik geef nu graag het woord aan een van mijn mede-coalitiegenoten.

De VOORZITTER: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw VERHOEFF: Dank u, voorzitter. Het zal u allen niet verbazen dat de PvdA even zo trots is op de punten die genoemd zijn door de heer Berkhout. Hij begon met de titel 'Duurzaam doen', maar eigenlijk vinden wij de subtitel nog veel mooier: 'Daadkracht voor een groen groeiend sociaal en leefbaar Haarlem'. Dat de stad moet groeien en dat we daar geld voor moeten uitgeven, heeft u net al aangegeven, maar wij willen ook wel dat de stad zodanig groeit dat iedereen kan meedoen. Hebben we het over duurzaamheid, wat we met GroenLinks, D66 en het CDA en hopelijk met velen van u, delen, dan willen we ook dat het mogelijk is om daaraan mee te doen en van te profiteren voor mensen met een kleine portemonnee, want we willen allemaal graag een klimaatbestendige en goede toekomst. Sociale woningbouw, de 40%-norm werd net al aangehaald, wij zijn er erg trots op dat het voornemen van de vorige raad, waarin een sociaal fonds was aangekondigd, ook echt handen en voeten heeft gekregen, zodat ook in west en in centrum sociale woningen mogelijk worden gemaakt en we hebben heel praktische maatregelen gevonden om te bouwen. We willen veel bouwen, maar het moet wel goed, met kwaliteit en voor verschillende doelgroepen in deze stad goed geregeld worden. Sociaal, de helpende hand, zeker zijn van een helpende hand stond in ons verkiezingsprogramma en aansluitend op wat de heer Berkhout zei: we denken dat we dat hebben georganiseerd. Vasthouden wat goed is en een aantal andere zaken toevoegen. Met name de regelingen die er bestaan voor minima uitbreiden tot uiteindelijk, als we hier afsluiten na vier jaar, vertrouwen erop dat die op een niveau zijn van het minimum inkomen moet van al dit soort maatregelen nog gebruik kunnen maken, terwijl we eigenlijk kwamen van 110% van het bijstandsniveau (*niet duidelijk wat hier gezegd wordt*). Dat gaat dus echt verbeteren en omhoog. We vonden allemaal dat banen en werkgelegenheid in deze stad ook van belang zijn, daarom hebben we heel kritisch gekeken naar wat er in de Waarderpolder kan, daar worden mooie dingen mogelijk gemaakt als we kijken naar duurzame bedrijvigheid, maar ook naar zaken als wat verdichting in de Waarderpolder, zodat er nieuwe bedrijven, nieuwe vormen van bedrijvigheid bij kunnen en ook wonen aan de Oostpoort. We denken dat we met u allen nog heel veel mooie dingen kunnen toevoegen, zeker op cultureel gebied. We willen daar van alles, dat staat ook in het coalitieprogramma, maar wij denken dat als er weer middelen beschikbaar komen we daar met u allen nog wel extra plussen in kunnen vinden en we hopen dat u daar de handen voor op elkaar gaat zetten. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Ja, et cetera ,et cetera. Het onderhandelen voor zo'n coalitieprogramma is bijzonder intensief, zeker na zo'n campagneperiode, maar ik vond het heel mooi om te doen. Dat we dit met elkaar mogen doen voor een stad, zo'n mooie stad als Haarlem, vind ik echt heel eervol en ik ben ook wel trots op het resultaat dat er ligt. Haarlem is een prachtige stad, maar heeft zo zijn uitdagingen voor de komende periode, Haarlem groeit en een groeiende stad heeft investeringen nodig. Daar maken we ruimte voor. Zo maken we geld vrij voor sport, spel, maar ook voor onderwijs, zodat al onze kinderen een plek hebben. We maken ook de ruimte voor groen, klimaat en bereikbaarheid en daar zijn we trots op. Het begint nu pas, we hebben het niet klaar, maar het is een proces dat je met elkaar doorgaat om te bepalen of je met elkaar een coalitie wilt zijn en wij willen een coalitie met elkaar zijn, dus we beginnen nu. Er zullen ongetwijfeld in de komende periode besluiten komen die hier niet in staan en die we toch met elkaar moeten nemen. Dat zullen mooie besluiten zijn, maar ook moeilijke en wij gaan het vier jaar met elkaar doen. Dat is in ieder geval de intentie. Ik sta hier met gepaste trots en ik hoop dat we hier met zijn allen iets moois van kunnen maken en kunnen samenwerken.

De VOORZITTER: De heer Garretsen.

De heer GARRETSEN: Ik heb een interruptie op mevrouw Leitner. Mevrouw Leitner heeft het over wij gaan het met zijn vieren de komende vier jaar doen. Dat staat op gespannen voet met wat de heer Berkhout eerder heeft gezegd, namelijk dat wij het als raad samen gaan doen en dat er ook een mogelijkheid is voor oppositiepartijen om dingen te gaan doen. Nu lijkt het net alsof je een ijzeren hek plaatst tussen de vier partijen en de rest.

Mevrouw LEITNER: Ik sloot net af met: ik hoop dat we dit met zijn allen samen kunnen gaan doen. Wat we hier presenteren is een akkoord dat we met vier partijen hebben gesloten en dat bieden we aan aan de raad en we hopen dat u daar ook elementen in kunt vinden waar we in de komende periode op kunnen samenwerken, dus heel graag.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw De Raadt.

Mevrouw DE RAADT: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal het, als laatste coalitiepartij, relatief kort houden, voorzitter. Wel wil ik graag over twee dingen iets zeggen. Als eerste over de titel van het coalitieakkoord, en hoe wij dat interpreteren en als tweede zal ik een aantal belangrijke punten uit het akkoord kort toelichten.

Duurzaam doen, het woord duurzaam of duurzaamheid, heeft meerdere betekenissen die min of meer in elkaar overlopen. Het begrip duurzaam kan betekenen dat je een gebied zo gebruikt dat de natuurlijke voorraden niet op gaan, dus als we een boom kappen, er weer een bij planten, of, in het geval van deze coalitie, 1700 bomen erbij, succes Merijn. Onder duurzaam wordt ook verstaan: niet belastend voor het milieu of producten die een lange levensduur hebben. Definities als bestendig en houdbaar horen daarbij. Mijn favoriete betekenis van duurzame ontwikkeling is, de ontwikkeling die aansluit op de behoefte van het heden, bijvoorbeeld woningbouw, zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoefte te voorzien in gevaar te brengen. Daarom gaat het en daarom gaan wij, als coalitie, maar ik hoop als hele raad, extra investeren in sportvoorzieningen, scholen, mobiliteit en werkgelegenheid. Een stad als Haarlem kan enkel duurzaam groeien als de voorzieningen met haar mee groeien en daarom zijn wij trots en verheugd met dit akkoord, want precies dat is wat we zo hebben afgesproken:

duurzaam doen.

Ook herkent het CDA veel van het eigen verkiezingsprogramma in dit akkoord. De 1700 bomen, het behoud van de volkstuinten, extra bankjes door de stad, het vergroenen van speelplaatsen. Wederom, succes Merijn. We gaan ook onze lobbyactiviteiten intensiveren en professionaliseren, we gaan echt werk maken van de gewilde Velservoog en er komt een flink bedrag vrij voor de doorstroming van de Waarderpolder. Extra geld komt beschikbaar voor activiteiten op het snijvlak van sociaal domein en sport, want wij zijn ervan overtuigd dat elke euro voor sport zichzelf dubbel terugverdient. Gelukkig wordt dat door de succesvolle initiatieven als triple tred en turnover ook keer op keer bewezen. Ik moet ook de binnensport niet vergeten; we hebben er even op moeten wachten, maar er komt straks toch echt een nieuwe Beineshal. Veiligheid en handhaving, niet de minste zaken, als je een groeiende stad leefbaar wilt houden. Daarom weten we nu al heel concreet wat we straks gaan doen, namelijk een extra handhavingsteam van zes personen erbij.

Als laatste de woonlasten. De ozb zal de aankomende vier jaar niet worden verhoogd en ook daar tekenen wij maar al te graag voor.

Zoals gezegd, onze handtekening staat onder het akkoord en bij het zetten van die handtekening heb ik eerder al een aantal mensen bedankt, waarom de ambtelijke staf, Frank en Astrid. Nogmaals heel veel dank ook aan Martin die recht achter mij zit, onwijs veel dank aan alle ambtenaren op de achtergrond en Robbert voor het leiden van de onderhandelingen. Echt, bijzonder goed gedaan, ik kan niet anders zeggen. Ik wil ook Patricia Seitzinger nog even noemen, onze gespreksleider die, net als de ambtelijke staf, niet te beroerd was om tot in de kleine uurtjes door te gaan. Dan als laatste en dan houd ik echt op, dank aan mijn zeven onderhandelcollega's voor het bewaken van de goede sfeer en de harmonie tot aan de laatste minuut. Dank.

De VOORZITTER: Dank u wel. Er is gelegenheid om hier een debat te voeren over het programma dat u allemaal toegestuurd heeft gekregen. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Sterenberg.

Mevrouw STERENBERG: Dank u wel, voorzitter. De prangende vraag als er een nieuw coalitieakkoord ligt is natuurlijk: wat vindt de grootste oppositiepartij, de VVD ervan? Het schijnt zelfs dat enkelen daar nachten van wakker hebben gelegen en ik kan niet uitsluiten dat ik een van hen was. Wat je dan doet, want tijd is kostbaar, dan pak je het coalitieakkoord er nog maar een keer bij als je toch wakker bent en dan ga je dat nog een keer lezen. Ik doe dat ouderwets op papier, dus ik kras er in de kantlijn van alles bij. Toen ging ik tellen. Het waren deze keer geen schaaapjes die ik ging tellen, want in slaap vallen lukte niet, maar het werden 'hoe dan-s'. Hoe dan, ik kwam tot vele, maar het bracht mij dus niet in slaap, eerder het tegendeel. De coalitie heeft wekenlang onderhandeld over het nieuwe coalitieakkoord, dat volgens de onderhandelaars ambitie en lef heeft, maar hoe komt de Haarlemmer erachter hoeveel lef en ambitie dat zijn, wanneer nergens de hoevraag wordt beantwoord? Het roept de vraag op of de onderhandelaars dit zelf al weten. Maar beste mensen, ik kan u geruststellen, bij de kadernota gaan wij het zien, dan gaan we zien of de coalitie in de afgelopen weken ook aan de hoevraag is toegekomen of dat het bij mooie woorden is gebleven. Want weten de partijen zelf waar ze aan toe zijn? Hoe leidend gaat bijvoorbeeld de 40% zijn bij de sociale woningbouw. We kennen nu al de enorm lange commissievergaderingen bij de commissie Ontwikkeling als er een nieuw project was. Die 30% die de vorige keer op tafel lag, was die wel of niet praktisch, haalbaar? Stapels moties volgden en lange discussies. Nu komt de vraag hoe uitvoerbaar die 40% zal worden. Hoe lang zullen vergaderingen worden? We hebben nu al gezien dat

het bij het Spaarne Gasthuis vraagtekens oproept, 40% is daar niet mogelijk. We zijn benieuwd hoe D66 en het CDA daarnaar kijken, want is die 40% dusdanig reëel dat het een probleem oplost of klinkt het alleen maar links ontzettend mooi in de oren? De hoe-vraag brengt ook hoop, want dat zal ik toelichten.

De VOORZITTER: De heer Van den Raadt heeft een interruptie.

De heer VAN DEN RAADT: Ja, u zegt dat die 40% bij het Spaarne Gasthuis niet mogelijk is, maar waarom niet?

Mevrouw STERENBERG: Ik ga hier nu niet de discussie over dat dossier voeren, die voert u in de commissie, maar het Spaarne Gasthuis heeft al gezegd dat 20% de top was. 40% maakt het economisch onhaalbaar om het daar te realiseren en dan is er de kans dat werkgelegenheid de stad verlaat en dat is ontzettend belangrijk. Dan ga ik verder, want die hoe-vraag brengt dus hoop. We moeten het namelijk niet alleen over onze eigen belangen hebben, maar over de belangen van onze inwoners. Hoe zorgen we dat alle Haarlemmers zich thuisvoelen in deze stad? Natuurlijk doen we dat allemaal vanuit een andere achtergrond, maar we zijn hier allemaal Haarlemmers en het moet ook altijd om alle Haarlemmers gaan. Wij doen dat natuurlijk vanuit liberaal oogpunt, maar soms lijkt het alsof partijen liever verschillend willen zijn, dan dat ze op zoek willen gaan naar overeenkomsten. Verschillen kunnen mensen natuurlijk een extra drive geven om op te komen voor hun eigen gelijk, dat doen we hier ook iedere week, maar juist het aanstippen van overeenkomsten lijkt oneerlijk te zijn, want wat maakt ons dan nog uniek? Toch staan we minder ver uit elkaar dan men zou denken, en daarom zullen wij de komende periode ook gebruik blijven maken van ons recht op initiatief en we zullen daarbij de samenwerking opzoeken. Dat kan met links en rechts, want het is de vraag hoe dekkend die termen nog zijn. Omkijken naar de stad en haar inwoners, daar gaat het om. Wij hopen daarom ook dat het akkoord niet dusdanig is dichtgetimmerd dat er geen ruimte meer is voor voorstellen vanuit onze kant. Wij helpen u graag met die hoe-vraag. Wij zullen dus bij ieder voorstel van u, dat de raad bereikt, kijken of wij daar tevreden over zijn en wat in onze liberale ogen beter zou kunnen. Daarbij kunnen we alvast een tipje van de sluier oplichten. Er ligt een akkoord van vier verschillende partijen. U heeft onderhandeld en iedereen heeft iets gekregen. Het is geven en nemen, de een krijgt meeuwen en speeltuinen, de ander zijn milieuzone. Natuurlijk missen wij onze invloed en zouden we andere keuzes maken, maar die deur was voor ons gesloten. Nu was het gelukkig de afgelopen weken heerlijk weer, dus dat was niet zo erg. Ook het financiële plaatje ontbreekt nog en het is bij de kadernota waar we dit akkoord nog eens onder een vergrootglas zullen leggen. Dat zullen we weer doen bij de begroting en over twee jaar houdt u een evaluatie en ook dan zullen we met u meekijken wat u heeft bereikt, wat van uw ambities heeft u waargemaakt. We vragen ons dan ook af hoe we u die evaluatie gaat inrichten, want waar kunnen wij u over twee op afrekenen? De VVD beseft dat investeringen nodig zijn voor de toekomst, maar wat we willen meegeven, is dat het ook durf en lef vergt om andermans zuurverdiende geld uit te geven aan experimenten. We weten dat dit alles een succes zal worden, dus we vragen de coalitie iedere keer die keuze te maken met in haar achterhoofd dat het geld van de inwoners betreft. Gratis geld bestaat niet en elke euro is maar een keer uit te geven. Dan is het natuurlijk wel slim om de schuld voortaan per inwoner uit te rekenen, want het aantal inwoners gaat de komende tijd natuurlijk enorm stijgen, dus de schuld neemt af. Zoals gezegd, we zullen bij alles kijken waar we ons in kunnen vinden. We zijn in ieder geval tevreden dat een groot deel van de problemen en uitdagingen van de stad, die wij ook zien, worden geadresseerd. Het

Duurzaamheidsvraagstuk, de woningbouwopgave, de voorzieningen die mee moeten groeien, het groen en de ozb die niet stijgt, al neemt dat onze zorgen over de woonlasten niet weg, net als de betaalbaarheid van de plannen. Helaas ontbreken in de plannen het beheer en onderhoud van de stad en de totale bereikbaarheid van de stad, dus ja, ook de autobereikbaarheid en het parkeren. We zullen blijven pleiten voor verbreding van hoofdwegen en hopen dat het akkoord niet zo is dichtgetimmerd dat wij ook mee kunnen kijken naar hoe we dat probleem met u kunnen oplossen. Wij lossen namelijk graag de vraag op hoe we niet langer filehoofdstad nummer 1 kunnen zijn, want dat is nodig. Zoals gezegd, ook graag meer aandacht voor beheer en onderhoud van de stad, want ook de duurzame deelauto rijdt niet erg soepel over wegen die slecht onderhouden zijn. Ook helpen we u nog graag verder met de hoe-uitwerking als het gaat om beleid ter versterking en ondersteuning van de detailhandel en het ondernemerschap in de stad en toerisme en cultuur. Daarover wordt nu nog niet een heel duidelijke positie ingenomen, terwijl het een belangrijk onderdeel is van ons DNA en onmisbaar is voor onze werkgelegenheid. De VVD ziet ook ruimte om de komende jaren mee te denken over het thema veiligheid. Het akkoord is dus niet dichtgetimmerd, althans zo wordt het gezegd. Daar zullen wij de komende vier jaar gebruik van maken. Wij zullen de hand uitsteken en hopen dat u die hand aanneemt. Zoals iemand in deze zaal het heel graag zegt, 'the proof is in the pudding', dat zal nog niet iedereen in deze zaal begrijpen, maar dat komt omdat je over vier jaar in deze zaal zoveel uren hebt vergaderd dat je je thuisvoelt en ook dit soort grapjes kent, want politiek is eigenlijk best leuk. Wij wensen het nieuwe college en deze coalitie een goede vier jaar toe.

Tot slot nog iets praktisch. Er zijn enkele moties ingediend en wij zullen ons onthouden van stemming over deze moties, omdat wij dat niet bij een coalitieakkoord vinden passen. Dit is puur een akkoord van deze vier partijen, we hadden ons verkiezingsprogramma kunnen indienen als motie en kijken wat u ervan zou overnemen, maar dit is uw resultaat en dat respecteren wij graag op deze avond. We gaan er niet over stemmen, dus we vinden het ook passend om geen moties in te dienen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zie dat er wat interrupties zijn. Mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Ja, u zegt dat u de hand uitsteekt. Nu vind ik dat dat uit uw lichaamstaal niet blijkt, maar ik ga ervan uit dat u het toch positief-kritisch bedoelt. U heeft kunnen lezen over de participatie met de stad. Dat is, zeker voor een stad als Haarlem met onze mensen die goed weten hoe ze zich moeten laten horen, heel belangrijk. We hebben daar geld voor vrijgemaakt, we maken daar een fonds voor. Kunnen we daar ook de inbreng van de VVD op verwachten en het meedenken over hoe we dat het beste kunnen vormgeven? Ik vraag dat, omdat het ook een beetje een lievelingskindje is van D66.

Mevrouw STERENBERG: Ik snap dat het uw u lievelingskindje is. Een van de dingen waar wij als VVD heel blij mee zijn, is dat we in deze zaal van de democratie zitten, dus u zult ons hier iedere week tegenkomen en ook hier zullen wij op al uw plannen reageren en meedenken over de toekomst van de stad.

Mevrouw LEITNER: Dat is nee.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heer Garretsen.

De heer GARRETSSEN: Dank u, voorzitter. Ik wil beginnen met iets over het financieel akkoord en dan kom ik later op het coalitieakkoord. Het financieel akkoord staat op bladzijde 12, het meest positieve dat ik sinds ik raadslid ben ooit heb gelezen. Vanaf 2019 wordt de eigen bijdrage voor bijvoorbeeld de thuiszorg door het kabinet verlaagd naar € 17,50 per twee weken. Wat de SP in Haarlem niet is gelukt, is landelijk wel gelukt. De thuiszorg is geen melkkoe meer, daar zijn we heel blij mee. Een middeninkomen hoeft dus niet meer bijna 200 euro voor vier weken te betalen. De vlucht naar het zwarte circuit zal stoppen. De aanbieders hebben nieuw personeel nodig, de animo bijvoorbeeld bij het Nova College voor het volgen van een opleiding in de zorg is echter drastisch gedaald als gevolg van de ontslagen in de afgelopen jaren. Een zorgopleiding voor statushouders ontmoet bureaucratische barrières. De teruggang van het aantal gebruikers in de huishoudelijke ondersteuning zal stoppen en veranderen in een toename. De meevaller van bijna 3 miljoen per jaar van de huishoudelijke ondersteuning zou op den duur zelfs een tegenvaller kunnen worden. Vanaf 2019 lopen de ontvangsten uit de eigen bijdrage gelukkig maar met 1,6 miljoen euro terug. Dan kom ik vanzelf op het grootste kritiekpunt op het coalitieakkoord, de Wet maatschappelijke ondersteuning wordt niet genoemd. Beschermd wonen, dagbesteding, doelgroepenvervoer en huishoudelijke ondersteuning zijn toch allemaal voorzieningen die voor veel Haarlemmers belangrijk zijn? Voor de SP moet er de komende periode juist veel aandacht zijn voor die voorzieningen, flexwerk moet vast werk worden en geen nulurencontracten meer, de marktwerking moet stoppen en daarom is voor de Wmo extra geld nodig.

Dan kom ik op het financieel kader. Er is exploitatieruimte tussen de 3 miljoen en 5 miljoen. Dan komt er van buitenaf druk op, onder andere door het verlagen van de eigen bijdrage, dus de ruimte voor de oppositie om die 3 miljoen à 5 miljoen in te vullen is beperkt. Ik waarschuw ook voor de economische ontwikkeling, het neoliberalisme dat heerst in de wereld van het kapitaal. Het is best mogelijk dat wij binnen een of twee jaar weer in een crisis terechtkomen en daarom vind ik het verstandig dat in het coalitieakkoord staat dat er over twee jaar wordt geëvalueerd, want we moeten niet nu meer geld uitgeven en dan weer gaan bezuinigen. Ik ben blij dat ik de heer Berkhout zie knikken. Nu het coalitieakkoord zelf. Soms is het globaal, soms met details in te vullen. Hoe meer details, hoe minder ruimte voor de oppositie. Ik heb het al gezegd, de beschikbare financiële ruimte is bovendien beperkt. Er staan veel punten in het akkoord waar de SP het van harte mee eens is, maar ik beperk mij in mijn spreektijd tot de meer kritische opmerkingen.

Dan begin ik met de uitgave van 83 miljoen euro die de coalitie wil doen. In het stuk van onze schatkistbewaarder staat ook dat voor het basisonderwijs minimaal 19,7 miljoen euro nodig is, maar er wordt maar 16 miljoen euro uitgegeven. Mijn vraag aan de heer Berkhout is wat daar de consequenties van zijn. Dan zie ik tegelijkertijd dat er wel 2,5 miljoen euro voor de verbreding van de Waarderweg wordt uitgegeven. Dat is nu net iets waar wij op tegen zijn, want dat legt extra druk op de Vondelweg en dan moet die verbreed worden en dat willen we juist niet. We waren in ons verkiezingsprogramma wel akkoord met de verbreding van de Oudeweg.

Dan wil ik het hebben over iets wat ontzettend belangrijk voor ons is, namelijk wonen. In de vorige periode hadden we, mede dankzij onze wethouder die net vertrokken is, nog in 2017 te maken met projecten die vielen onder de Woonvisie van 2013. Volgens de wethouder was de Woonvisie van kracht en niet het coalitieakkoord van 2014. Een motie van de SP om dat voor 2018 en 2022 anders te doen, haalde het niet. De gehele vorige coalitie vond toen dat de huidige Woonvisie uit eind 2016 voor deze periode voorrang heeft boven het nu nieuwe coalitieakkoord. De SP vindt echter dat voor elk project waar nog geen harde contractuele afspraken zijn gemaakt het nieuwe coalitieakkoord moet

gelden. Mijn vraag is of de heer Berkhout het daarmee eens is. Verder maakt de SP zich zorgen over de financiële gevolgen voor de woningcorporaties van het energieneutraal bouwen. Aanpassen van de Woonvisie in overleg met de corporaties kan daarom niet snel genoeg gebeuren. Tot slot wil de SP dat woningen worden gebouwd en gereserveerd voor de Haarlemmers die er financieel op zijn aangewezen. Dat geldt ook uitdrukkelijk voor sociale koop- en middenhuurwoningen. Ook daarop graag een reactie van de heer Berkhout.

Dan het armoedebeleid. De ambitie van de SP is dat er over vier jaar geen voedselbank meer in Haarlem nodig is. Wij vinden dat er een heel belangrijke stap is gezet door de bijstandsnorm te verhogen naar 130%, maar we zullen de komende periode, zoals we in de afgelopen periode ook met de PvdA hebben gedaan, met aanvullende voorstellen komen om de bestrijding van de armoede nog harder aan te pakken. Ik ben blij dat mevrouw Verhoeff knikt.

Dan beheer en onderhoud. Er is geen aparte paragraaf voor beheer en onderhoud. Aspecten zijn in verschillende hoofdstukken terug te vinden. Het werken in regie heeft de gemeente in de afgelopen jaren veel geld gekost. Ook ambtelijk is er kritiek op dat systeem. Bij de gemeentelijke organisatie staat: "We onderzoeken of privatiseren en uitbesteden uit het verleden de gewenste resultaten hebben opgeleverd." Ik hoop dat het werken in regie ook daaronder valt.

En dan veiligheid, ik vind de paragraaf over veiligheid summier. Het woord wijkagent valt niet, terwijl bewoners en zelforganisaties de wijkagenten juist heel belangrijk vinden. Tot slot, de SP zal geen enkele motie steunen die financiële gevolgen heeft voor de begroting van 2019. Niet omdat wij het niet met de inhoud van die moties eens zijn, mijnheer Visser, maar omdat de keuze voor financiële prioriteiten bij de kadernota thuishoort. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even verder. Mijnheer Smit.

De heer SMIT: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Duurzaam doen, goede titel. Een coalitieraadslid vroeg mij vorig week of ik ook iets positiefs of iets constructiefs vanavond wil zeggen over het coalitieprogramma. Daar heb ik lang over nagedacht en me aan gezet. Ik heb eerst geprobeerd in een luchtige tekst het coalitieprogramma te vergelijken met een goed glas wijn, of met de geur van vers fruit, vanille, hout en of kruiden je vrolijk kan maken. Ik heb een tijd geroken aan het coalitieprogramma, maar verder dan flarden dorpse geuren en impressies van kostbaar experimenteren kwam ik niet. De geur van een Zuid-Kennemerlandse voortrekkersrol en van metropooldenken ontbreekt geheel, dus zo'n opening werkt niet. Vervolgens heeft OP Haarlem zich over de cijfers gebogen. Nee, niet de cijfers van het coalitieakkoord, want GroenLinks had al geen financiële paragraaf in het verkiezingsprogramma. Eigenlijk was die exercitie ook niet zo spannend, wat te verwachten valt met GroenLinks en de PvdA die zeggen dat geld uitgeven zo leuk is. In 2022 probeert de coalitie een schuldquote bereikt te hebben van 120%, zeg twee keer het landelijk gemiddelde. Die 120% betekent de totale schuld van 610 miljoen euro en dat is maar een kleine 100 miljoen euro meer dan nu. Wij, en straks de volgende generaties, zien per Haarlemmer de schuld van 3150 euro naar 3600 euro stijgen, maar na 2023, zegt het coalitieakkoord, gaat de schuld weer dalen, dus waar maakt Haarlem zich druk om? Kortom, dit thema als binnenkomertje werkt ook niet. Toch een vraag aan de formateur, welk duidelijk onderbouwde indicatie heeft de coalitie dat na 2022-2023 de schuld per Haarlemmer daalt? OP Haarlem geeft hierbij ook nog een gedachte mee aan de coalitie. Alle bouw- en onderhoudsinvesteringen kosten nu en de komende jaren veel meer dan een coalitie geleden vanwege de verhitte economie en de

verhitte arbeidsmarkt. Nu verwoed gaan investeren tegen hoge kosten en straks geen geld om goedkoop te investeren, is misschien niet zo slim. Probeer anticyclisch te denken en te spreiden. Als we straks ook nog geld hebben, kunnen we de werkgelegenheid in onze stad dan beter ondersteunen. Toen heb ik gedacht: ik benoem de belangrijke issues die niet in het coalitieprogramma staan, zoals de georganiseerde misdaad en de versterking van de aanpak ervan in samenwerking met onder meer het OM, de politie en de belastingdienst. Of het ontbreken van een strak plan om het VN-verdrag Handicap ook echt na te komen door versneld de stad en de openbare voorzieningen voor iedereen bereikbaar te maken. Of hoe je nu echt 30.000 Haarlemmers die aan de economische zijkant van de maatschappij staan bij de maatschappij betreft, of hoe de geprogrammeerde dichtslibbing van de aan- en afrijroutes in onze stad aan te pakken door ontslibbing in de komende vier jaar. Maar, zijn dat nu echt belangrijke issues? Als je na twee maanden deze thema's niet in het coalitieakkoord hebt staan, dat zal OP Haarlem het wellicht mis hebben en dan zijn ze niet zo belangrijk. Terecht had ik kunnen starten met de constatering dat er geen sprake is van een nieuw college en dat er slechts continuering plaatsvindt en dat daarmee de last van oud zeer uit de vorige periode, zoals het parkeerinkomstenbeleid, de Dolhuysbrug, het Kenaupark, de onevenwichtigheden in de ambtelijke organisatie en de stevige inzet van wethouder Van Spijk om te proberen sociale bouw te voorkomen, nog lang op dit college blijven drukken. Ach nee, dat was ook geen goede opening geweest, want vandaag moeten we vooral vooruitkijken. OP Haarlem opent daarom haar betoog met wat er allemaal wel in het coalitieakkoord staat. Zo gaan we proberen de vuurwerkvrije zone te vergroten en in het kader van de inspraak weten we nu al dat de Haarlemmers mee mogen denken over nieuwe namen voor de parkeergarages. Dat zijn stevige binnenkomers voor het nieuwe college. Daar kan je echt de bühne mee op. Met leefstraten en een partnerverlof kan je het coalitieakkoord echt inkleuren en dan geef je ook de contouren mee van de toekomstige positie van Haarlem. OP Haarlem heeft gepleit voor zaken – mijnheer Berkhout, u hebt in een aantal gevallen heel goed geluisterd – die in Haarlem wel leven, zoals beperkte omvang van handhaving en dat knelpunt is goed overgenomen. Ook de aandacht voor amateurkunst waarderen we, maar iets minder de ambitie om de ambtelijke formatie voor de kunst uit te breiden. De ambtelijke formatie is in de afgelopen tijd, los van de formatie van Zandvoort, al gegroeid met 80 fte, dat is pakweg 5 miljoen euro per jaar en dat is een forse financiële last. Sociale woningbouw naar 40%, hulde voor het uitgangspunt, maar niet geldend voor projecten met minder dan dertig woningen. Let straks dus op het opknippen van projecten, maar toch blij met 40% en dan moeten we toch lezen: “Een duidelijk kader is dat minimaal 30% van het aantal woningen in Haarlem sociale huur is.” Mijnheer Berkhout, hierbij stellen we de vraag hoe hard de 40% is. De kern van het akkoord is duurzaamheid. In het akkoord staat bij duurzaam: “Er komen doorlopend nieuwe ideeën en een betere oplossing voor de energietransitie, klimaatopgave en kringlooeconomie. We durven risico's te nemen, wat betekent dat we rekenen op interessante opbrengsten, maar ook dat onze inzet soms minder rendabel zal zijn. Als het om de portemonnee van de Haarlemmer gaat, durft de coalitie risico's te nemen.” Is het durf of misschien een gebrek aan realiteitszin? Als er betere oplossingen komen, dan zal de inzet toch juist niet minder rendabel zijn? Fijn als je als Haarlemmer leest dat proof and ability van nieuwe technologie graag wordt ingeruild voor kostbaar en risicovol experimenten en dat het soms zelfs interessante opbrengsten kan geven. Dan vragen wij ons af wie dit een stevige kern van duurzaam doen kan vinden. De vraag van OP Haarlem is: waarom wordt gesuggereerd dat onze inzet soms minder rendabel kan zijn, mijnheer Berkhout? Naast de ambitie om 40% sociaal te bouwen heeft het coalitieprogramma in wonen en ruimtelijke ordening ook de ambitie om de 7500 woningen bruto uit de Woonvisie te verhogen naar 10.000 bruto, tot en met 2025. Bruto,

daar moet nog afbraak vanaf en noem maar op. Het klinkt positief, maar nu het draaiboek nog voor concrete aanpak, want de aantallen voor 2018 en 2019 liggen haast vast, dus in de 6 jaar erna moet de basisproductie van 7500 huizen worden gehaald, plu 400 extra woningen en dat is een hele klus, maar wij zien dat graag uw verhaal tegemoet. Voor economie, werkgelegenheid, recreatie en toerisme staat er dat er in de komende 10 jaar voor woningbouw in de Waarderpolder, behoudens de Oostpoort geen sprake is. Dat had, mijnheer Berkhout, toch zeker ook bij wonen moeten staan. We delen dit standpunt overigens niet. Vraag: is dit ingeruild tegen het niet verbreden van de Oudeweg? Dan nog heel kort over de thema's veiligheid en samenwerking. Ze zijn zwaar onderbelicht. Net zoals de gemeentelijke organisatie, met de topic partnerverlof heb je niet echt begrepen waar de problemen zitten in de gemeentelijke organisatie. Economie, werkgelegenheid, recreatie en toerisme; ook nu weer een portefeuillehouder Economische Zaken. Het wordt er wederom weer bij gedaan door een wethouder. Graag onze eigen ambassadeur nummer 1, de burgemeester, stevig inschakelen bij deze portefeuilles. Wij wensen ten slotte het nieuwe college veel visie en in het bijzonder onze nieuwe wethouder, Marie-Thérèse Meijs een goede start toe. Wij zijn ook verheugd met het aanblijven van wethouder Jur Botter die wel een erg zware portefeuille heeft. We wensen hem de steun van het college met de portefeuille Bedrijfsvoering. We geven de nieuwe wethouder, mevrouw Meijs, straks een tube lijm. Nu bestaat het collegeprogramma naar onze mening uit talloze scherfjes, maar niemand weet wat het wordt totdat je ze vakkundig aan elkaar geplakt hebt. Aan u, mevrouw Meijs, de eer om met uw collega's te gaan ontdekken of het over twee jaar een mooie vaas is of iets wat we met zijn allen niet herkennen. U mag uiteraard ook eerder terugkomen met een beeld waar Haarlem staat in de nabije toekomst. OP Haarlem zou het zeer waarden als het collegeprogramma de frisse geuren met zich draagt van een grote dynamische en deskundige stad met impressies van regionaal en grootstedelijk acteren en met graag ook nog een zweem gezond financieel verstand.

De VOORZITTER: Wilt u afronden, mijnheer Smit?

De heer SMIT: De laatste zin, mijnheer de voorzitter. Nieuwe wijn in nieuwe zakken. Dat lokt dan uit tot verder proeven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Bijna gelukt. Ik kijk even verder. Mijnheer Hulster.

De heer HULSTER: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben erg uitgekeken naar het coalitieakkoord. GroenLinks is de grootste partij, dus we waren erg benieuwd naar hoe het qua duurzaamheid zou zijn en de dingen die we daarin lazen vonden we heel goed, maar vervolgens vergeleken we het een beetje met andere coalitieakkoorden en keken we ook wat het Rijk aan het doen is en toen dachten we dat het tot nu toe erg op het rijksbeleid lijkt. Waar zit nu de GroenLinks-signatuur? Waar is de vooruitstrevendheid die we in deze stad zouden kunnen innemen als het gaat om duurzaamheid? Ik hoop dat we daar de komende tijd, en daar gaan we ook zeker bij helpen, stappen in kunnen zetten, want tot nu toe onderschrijven we de intentie, maar we vinden het nog vrij behoudend. Er is veel aandacht voor gasloos bouwen, maar de overheid heeft daar ook duidelijk een mening over, dus in hoeverre lopen we vooruit op de muziek of zijn we netjes binnen de lijntjes aan het kleuren? We lezen: "Maatschappelijk vastgoed kan voor maatschappelijke doeleinden worden gebruikt." Dat klinkt heel mooi, dat kan in ieder geval, dat is mooi. Dat betekent dat het eigenlijk voor commerciële doeleinden geschikt is blijktbaar. In 2020 komt er een broedplaatsenbeleid, ik maak me echt zorgen. Is er in 2020 nog ruimte om

broedplaatsen te vestigen of is dan al het vastgoed dat interessant is al verkocht? Het gaat heel hard, er is niet zoveel ruimte meer. In 2020 gaan we dit akkoord evalueren, misschien komen we dan tot de conclusie dat wet het broedplaatsenbeleid niet meer hoeven te doen, omdat het vastgoed van de gemeente op is. Het zal niet op zijn, maar de interessante gebouwen zijn dan allemaal ontwikkeld, dus de vraag is of er nog veel nieuwe broedplaatsen bij kunnen, zoals in tekst wordt gesuggereerd. We lezen dat er geld is voor het Frans Hals Museum en de bibliotheek en dat vinden we natuurlijk heel belangrijk en dat onderschrijven we, maar waar is het geld voor de experimentele initiatieven die ten onrechte vaak het kleine initiatief worden genoemd? Het zijn geen kleine initiatieven, want ze zijn vaak heel groot in hun uitstraling. Dat wordt niet genoemd en dat baart ons wel zorgen. Dan baart het ons zorgen dat het geld voor onderhoud, dat nu in de reserve vastgoed zit, naar de algemene middelen gaat. Gaan we dan nog wel onderhoud plegen en hoe lopen we het achterstallig onderhoud in? Daar was dat potje voor opgericht. We zijn heel erg blij dat er veel aandacht is voor armoedebestrijding en ook voor de dak- en thuislozen in deze stad, maar we lezen ook dat de melkkoe geslacht is. Dat is een motie die door Jacques Vruucht ooit geschreven is en waarin staat dat de reserve sociaal domein geen melkkoe mag worden. De SP heeft die motie nog een keer in herhaling gebracht en in deze coalitie lezen we dat de melkkoe toch geslacht is. Hij gaat gewoon naar de algemene middelen, want potjesdenken is niet meer van deze tijd. Dat is niet modern, blijktbaar. Daarover maken we ons erg zorgen, want er komt nog heel veel nieuw beleid in de Wmo op ons af. Straks gaat het toch mis met de economie en zouden we dan niet heel blij zijn als we dan nog wel een reserve sociaal domein hebben of moeten we dat geld niet gewoon uitgeven, zodat we echt aan armoedebestrijding gaan doen? Ik mis in het coalitieakkoord en dat hadden we ook aangegeven in de gesprekken, dat het belangrijk is dat er een wijkgerichte aanpak komt. Er is een aantal wijken in Haarlem waar het niet goed gaat, waar het kaartenhuis in dreigt te storten. Ik ga geen wijken noemen, want het is heel zwaar om die wijken te stigmatiseren, maar ik denk dat het heel belangrijk is dat deze coalitie samen met de bewoners en hulporganisaties aan de slag gaat om het heel veel energie en aandacht op de plekken die het het zwaarst hebben gehad in deze stad aan te pakken, want anders stort de boel echt in. Dat merk je, want de scholen doen het niet meer goed, alles hangt met elkaar samen, want als er in zo'n wijk te veel problemen bij elkaar zijn, dan loopt het echt mis. Gelukkig lezen we dat de coalitie ...

De VOORZITTER: De heer Garretsen heeft een interruptie.

De heer GARRETSEN: Mijnheer Hulster, wat u net zei is uit mijn hart gegrepen. Wij steunen dat voor de volle 100%.

De heer HULSTER: Dank u wel, dat meen ik van harte.

Dan lezen we dat er meer toerisme mag komen naar de stad, de bewoners kreunen, we zien heel veel voorbeelden dat het echt uit de hand loopt. Amsterdam is echt onder de voet gelopen door de toeristen. Ik roep de coalitie op om hier heel goed op te letten en dit te monitoren, want er is een kantelpunt. Je weet niet waar het is, we zijn er nu nog niet, denk ik, maar ik denk dat we heel erg moeten oppassen met de deur wagenwijd openzetten, omdat we denken dat we daar geld mee ophalen, terwijl de stad gewoon niet meer interessant is op een gegeven moment voor de bewoners. Ik wens de coalitie heel veel succes. We zullen de ideeën en initiatieven ondersteunen, het lijkt ons echter een geweldige opgave waar we voor staan. Die onderschrijven we in ieder geval, dus veel succes de komende tijd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Aynan.

De heer AYNAN: Dank u wel, voorzitter. Toen ik het coalitieakkoord zag, was ik blij verrast. Het was namelijk in de kleuren van Jouw Haarlem, maar ik kwam later bedrogen uit, want ze hebben die kleur later veranderd voor een foto van de Bavo. Voorzitter, ik zal me vanavond beperken tot de hoofdlijnen. We hebben getwijfeld of we ook moties zouden indienen, maar we hebben besloten dat niet te doen, want vanavond lijkt ons niet het juiste moment. Bij de kadernota bespreken we het uitgebreider, dus we zullen om die reden ook geen enkele motie steunen. Voorzitter, we hopen ook dat we tijdens de kadernota ook op inhoud beoordeeld zullen worden, zoals wij alle ideeën hier op inhoud zullen beoordelen en niet het idee dat je alleen in het college zaken voor elkaar kan krijgen en dat je in de oppositie hooguit ongewenste ontwikkelingen tegen kunt houden. Dat is wat ons betreft een achterhaald idee. We zitten hier met zijn allen, 39 raadsleden en 22 schaduwraadsleden. We zitten hier met zijn allen om ons in te zetten voor de Haarlemmers, voor de stad en voor Spaarndam. Het hele idee van oppositie tegen coalitie, links tegen rechts, vinden wij gedateerd. Het akkoord, dat is al gezegd, draagt de titel Duurzaam doen. Inderdaad, er is veel duurzaam terug te lezen en dat doen is dan vertaald in actiepunten. Dat is prima en het past ook in de tijdgeest, dat is ook door de schaduwfractie gezegd en de samenwerking opzoeken met de regio is prima. We zijn erg tevreden met het voornemen om 40% sociale huur te gaan bouwen en om de komende 7 jaar het aantal woningen op te krikken van 7500 naar 10.000. Dat is heel erg nodig. Graag zouden we ook willen dat we in de Oostpoort zo snel mogelijk aan de slag gaan met modulaire woningen, want behalve om aantallen gaat het ook om snelheid. Die wachttijd moet snel naar beneden. In het akkoord lezen we dat de totale voorraad, dat is al gezegd, op 30% sociaal blijft. Dat roept bij ons de vraag op, we gaan 10.000 woningen, waarvan 40% sociaal, bouwen en dan blijft de totale voorraad toch op 30%. Hoe kan dat, wat gebeurt daar? Graag een antwoord daarop.

Voorzitter, dan al die extra eisen die we stellen bij het bouwen: ondergronds parkeren, gasloos. U wilt het groen en goed en kwaliteit, maar het zijn allemaal extra eisen die geld kosten. Hoe haalbaar is die 40% sociaal dan nog? Graag een reactie. Er komt ook een experiment met basisinkomen, dat juichen we toe. We zijn ook heel erg blij met de uitbreiding van de minimaregelingen naar 120% en op den duur ook naar 130%, maar u zegt niet wanneer. 120% volgend jaar, maar 130% is een vraag, dus graag een antwoord daarop.

Voorzitter, ronduit teleurgesteld zijn we in de paragraaf Bereikbaarheid. We staan 's ochtends in de file om de stad uit te komen, 's middags in de file de stad in, de treinen zijn overvol en we kunnen geen kant op. Daarom hadden we urgentere actiepunten verwacht dan een paar elektrische laadpalen en het veranderen van namen van de parkeergarages. Daar lossen we ons bereikbaarheidsprobleem echt niet mee op. Bij het hoofdstuk gemeentelijke organisatie staat dat de ambtelijke organisatie een afspiegeling is van de Haarlemse samenleving. Maar, voorzitter, we hebben in de commissie Bestuur gehoord dat we niet mogen meten, dus hoe kunnen we dan weten dat onze organisatie een afspiegeling is van de Haarlemse samenleving? Als we kijken naar de actiepunten bij de gemeentelijke organisatie, zien we drie bullets, die allemaal gaan over onderzoek. Dat is wat ons betreft niet zoals we actiepunten hadden bedacht. We hadden echt graag iets gezien over dienstbaarheid en over klantvriendelijkheid. U hebt op Facebook kunnen zien dat Dimitri Walbeek op een beetje schofterige manier behandeld is en dat is niet hoe wij met onze burgers moeten omgaan. We hebben ook technische vragen gesteld over de dienstverlening van het klantcontactcentrum. Daar valt ook nog

heel veel winst te behalen, dus daar zullen wij zelf met ideeën voor komen in de kadernota. Voorzitter, als we iets van externe partners en divers personeelsbeleid verwachten, dan had het de coalitie gesierd als ze zelf het goede voorbeeld had gegeven. U had, geachte coalitie, vanavond hier geschiedenis kunnen schrijven. U had ervoor kunnen kiezen om daar het college uit een meerderheid van vrouwen te laten bestaan, maar helaas, een gemiste kans. U had helemaal historie kunnen schrijven als u daar aan die tafel een migrantenkind had neergezet, maar ook dat lef heeft u niet getoond. Een gemiste kans. Zo is het ook een gemiste kans dat er in het akkoord met geen woord gerept wordt over de Omgevingswet. Een van de grootste opdrachten in de komende jaren. Juist dat onderwerp leent zich voor het betrekken van onze bewoners en onze ondernemers. Er wordt met geen woord over gerept.

Een laatste vraag, voorzitter. Het akkoord is ambitieus en er staan er veel goede dingen in. Maar lees ik het goed dat die ambities betaald zullen worden door het extra bijlenen van 83 miljoen euro en het inzetten van de reserve sociaal domein? Als dat zo is, dan is het net alsof je van je kinderbijslag een nieuwe auto koopt. Ik hoor het graag als het niet zo is en hoe het wel in elkaar zit.

Ten slotte, voorzitter, ik heb het al gezegd, links-rechts, coalitie-oppositie, het zegt de Haarlemmers weinig meer. Wij gaan de komende jaren de coalitie en het college kritisch volgen. We zullen steunen waar het kan, we zullen scherp zijn waar het moet, wij gaan als Jouw Haarlem de stad in, de straat op, desnoods met een gele leenfiets, wij gaan luisteren naar de zorg van de mensen, we zullen hier in de raad terugkomen met ideeën en voorstellen en zoals wij u op de inhoud zullen beoordelen, hopen wij dat u dat met onze ideeën ook zult doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, de reactie op het coalitieakkoord dat tegenwoordig onderhandelaarsakkoord heet, Duurzaam doen. Daadkracht voor een groen, groeiend, sociaal en leefbaar Haarlem. De vraag is of de stad ook mooi en betaalbaar blijft voor de mensen die de lasten gaan dragen. Voorzitter, allereerst complimenten voor de nieuwe leider, Berkhout, die met de oude club een akkoord presenteert dat onze toekomst tegemoet stormt en heel Haarlem omarmt. Goed ook dat hij in de raad blijft en geen wethouder wordt, zoals de leider in Amsterdam dat heeft gedaan. De presentatie van al dit werk geperst in twintig pagina's is vooral uw feest en het is onze rol als oppositie om dat te verstoren met een paar kritische opmerkingen. Er zijn er al genoeg geweest. Hart voor Haarlem constateert direct dat, ondanks die warme en groene toekomst door u beloofd, elke baby mug vandaag geboren nu al een grotere financiële schuld heeft dan de baby die gisteren in zijn wieg is gestopt. Dat zal de komende jaren voor al die kindjes alleen maar oplopen. Dit college gaat spenderen, geeft uit en laat de schuld astronomisch stijgen, zeker ook in vergelijking met andere steden. Is dit soms het nieuwe rentmeesterschap van het CDA? Waar was D66 bij de onderhandelingen? Na jaren ploeteren om een schuldreductie voor elkaar te krijgen, is alles weggegeven door de onderhandelaars. Een plek in het college mag blijkaar ook wel wat kosten. De oude religie is voor het eerst weer terug in dit akkoord. Is dat dankzij het CDA? Wij gaan kerken en moskeeën inschakelen voor ontmoetingen en sociale cohesie. Vanuit de moskee ziet Hart voor Haarlem al genoeg sociale dwang komen en ongelijkheid als het om vrouwen gaat. Laat die religie maar thuis, ook van de kerk uiteraard, anders word ik daar weer op aangesproken.

Wat krijgen Haarlemmers terug voor al hun geld en inzet? Er wordt van alles van ons gevraagd. Haarlem krijgt echter geen parkeergarages, de onderbouw van de

Parkeernota wordt hiermee tenietgedaan, geen verbreding van de Oudeweg en de Waarderweg, want daar worden versnellingsmaatregelen genomen. Volgens mij was het ook een wens van de PvdA om dat aan te pakken, maar dat gebeurt dus ook niet. Wij krijgen stilstand in plaats van mobiliteit. Het fileprobleem is uitgegumd in uw akkoord. We gaan immers lopen en op de fiets naar het werk en vooral lang wachten op het openbaar vervoer. Werk? Dat was toch altijd een belangrijk thema voor de sociaaldemocratie? Wat is de bijdrage van de PvdA in dit verhaal? Minimaregelingen gaan we nu verruimen tot 130% van de bijstandsnorm. Hoe vertel ik dat aan mijn vriendin die voor een klein salaris werkt? Er is geen baan aan de onderkant van de arbeidsmarkt waarin je nog dit salaris gaat verdienen. De armoedeval wordt alleen maar dieper en dat stimuleert de emancipatie niet en het ondergraaft bovendien de solidariteit, want hoe kunnen mensen die elke dag hard werken het begrijpen als iemand anders met toelages in dezelfde financiële positie geholpen wordt? Wat de PvdA rest is het niet aflatend gedram over sociale huur. Geen woord meer over sociale koop, dat vind ik merkwaardig. Mag dat koophuis, mag je geen wooncarrière meer maken, mag dat ook niet meer voor de ouderwetse arbeider. 40% sociaal opgelegd bij elk nieuw bouwproject leidt tot een verarmende stad en blokkeert veel bouwprojecten. Vertraging zien we nu al bij het Deliterrein. Investeerders haken af, omdat ze hun businesscase niet rond krijgen. Er zijn ook heel veel mensen die iets meer verdienen en zitten te springen om een middenhuurwoning die er veel te weinig zijn in heel het land.

Wat de duurzaamheid betreft, daar is Hart voor Haarlem ook voor, maar het is voor ons geen nieuwe religie. Wij constateren al dat de gemeente tonnen investeert in een gasloos schoolgebouw, Rudolf Steiner, maar dat dit de komende twintig jaar geen enkele milieuwinst gaat opleveren. Van het gas af is oliedom als CO₂-uitstoot alleen maar toeneemt, dan wordt het weggegooid geld. Ik heb toevallig ook gehoord dat de ledlampen in deze raadzaal ons nog 35.000 euro gaan kosten. Deze coalitie kiest voor onrendabele groei op kosten van de volgende generatie. Experimenten, dat is mooi gezegd, mijnheer Berkhout, maar betaal die dan gewoon zelf en laat het die onschuldige baby's niet doen. Wij vinden ook geen woord terug in het akkoord over de kwaliteit van de ambtelijke organisatie. Iemand zal al die ambities ook moeten uitvoeren. De gemeente en de politiek worden afgerekend op de dienstverlening. Jouw Haarlem heeft dit ook al gememoreerd en dat besef is er gewoon niet of in ieder geval weinig. Na de verkennende gesprekken zou een wens van Hart van Haarlem worden vervuld, is mij hier medegedeeld; meer zorg voor erfgoed en monumenten. Wij zien dat niet terug in de financiële onderbouwing en ik ken een paar monumenten die ongelooflijk behoefte hebben aan wat extra geld.

Tot slot, mij is niet helemaal duidelijk wat de rol van de burgemeester gaat worden. Hij was ook niet bij het aanbieden van het akkoord, dat was jammer, hij wordt niet genoemd in het lijstje van wethouders. U bent natuurlijk ook geen wethouder, maar u staat wel voor veiligheid en handhaving en juist die veiligheid vinden de mensen vaak prioriteit nummer 1. Dat wordt te weinig beschreven in het onderhandelaarsakkoord. De portefeuilleverdeling vinden we een rommeltje, maar dat krijg je als wethouders zelf aan tafel zitten als onderhandelaar. Erg vernieuwend is dat natuurlijk ook niet. Hart van Haarlem zou het anders doen, maar wij vinden dit niet het moment om met moties te komen. Dat vind ik onbescheiden, ik ga het feestje niet verpesten met moties en we zullen ze dan ook absoluut van anderen niet steunen. We hebben wel een passend cadeau. Dat is een boek 'Duurzaam en zelfvoorzienend', het groene handboek van de 21^{ste} eeuw, en dat zult u hard nodig hebben. Ik zal het even komen brengen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan zijn er nog twee fracties. Mijnheer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Ja, dank u wel, voorzitter. Grappig dat ik nog wat wilde zeggen bij het afscheid van de heer Van Spijk, omdat ik altijd de running gig heb wie nu de beste wethouder is, maar, geheel in de traditie van de heer Van Spijk, er wordt veel gezegd, maar uiteindelijk is het allemaal anders, dus dan hoeven we dat ding ook niet uit te delen. Dat komt dan de volgende keer voor iemand anders. Dan over het coalitieakkoord, eerste drie punten om te beginnen. Wij missen bij sport dat we het betaald voetbal terugkrijgen, voor mannen of vrouwen, daar zijn we genderneutraal in. De financiële onderbouwing ontbreekt, dat hebben al meer mensen gezegd en we maken ons zorgen dat, nu de rente nog laag staat alles wel kan, maar straks gaat de rente weer omhoog.

Dan het goede nieuws, het stond op onze website dus dat ga ik maar gewoon voorlezen. Trots Haarlem is tevreden met de punten die wij teruglezen in het coalitieakkoord. Dat zijn punten die we ooit hier ter sprake hebben gebracht. Bij de woningmarkt worden de ontwikkelingszones toekomstwijken waarin geëxperimenteerd wordt met nieuwe woningbouwconcepten. Dat is letterlijk de motie Toekomstwijk, dus lof. We zijn blij dat overal in principe 40% sociale huur moet komen. Helaas geldt dit niet, zoals staat te lezen, bij projecten van minder dan dertig woningen en wij vrezen dat er dan toch een kans bestaat op een tweedeling, omdat waarschijnlijk de kleine projecten in het centrum en West zullen plaatsvinden waardoor je dan nog steeds alle sociale huur in Oost en in Schalkwijk krijgt. We zijn blij dat er gekeken gaat worden naar specifieke groepen zoals of agenten en verpleegkundigen voorrang kunnen krijgen op de woningmarkt, ook een idee dat mij bekend voorkomt, dus vandaar hulde en lof. We ondersteunen het idee om te onderzoeken of het oprichten van een eigen woningbedrijf nodig is. We zijn ook blij dat het keiharde verkiezingspunt van het CDA gesneuveld is en dat er toch gebouwd zal worden in de Waarderpolder, namelijk bij de Oostpoort, geheel in lijn met onze ideeën en mijn collega Jacques Armand heeft zich daar altijd hard voor gemaakt. Over de aanpak van Airbnb en de overlast verschillen we wel van mening. Die dertigdagenregeling van de coalitie kan beter een verbod worden op het volledig verhuren van de woning, zoals het Berlijnse model dat we eerder in een motie hebben voorgesteld.

Dan het onderwerp vervoer en parkeren. Bij het onderdeel vervoer zien we veel van ons verkiezingsprogramma terug; dat was ook een geniaal onderdeel zoals lightrail en meer openbaar vervoer. We hopen ook dat er een verbindingsbus kan komen die de wijken met elkaar onderling verbindt. Als we nu toch alles samen moeten doen, is het ook handig dat je in je naastliggende wijk kunt komen en niet alleen bij het centraal station. De coalitie wil net als Trots Haarlem meer fietsenstallingen. We hopen dat meteen dat, als de fietsenstallingen er zijn, er meer openbare toiletten komen die rolstoeltoegankelijk zijn, dank u wel. Het standpunt dat er gebouwd moet worden bij knooppunten herkennen wij ook uit ons verkiezingsprogramma. We zijn blij dat parkeren vooral op eigen terrein en ondergronds geregeld moet worden en hopen dat er wel een beetje doorgepak wordt met parkeren en reizen nu daarvoor een kans is bij het Spaarne Gasthuis. Als je dat straks zelf moet bouwen ben je dubbel zo duur uit, dus doe alstublieft mee met het Spaarne Gasthuis, en zet er nog een paar lagen bovenop. In Hoofddorp werkt dat helemaal prima en de gemeente wordt daar ook ontzettend rijk van. Verlaging van de parkeernorm lijkt ons niet handig tot er goede alternatieven zijn, zoals die P&R-garages rondom de stad. Ook willen we een oplossing voor het verwachte parkeertekort wanneer straks de sociale huurwoningen met een mogelijk lage parkeernorm van 0,9 in plaats van 1,2 weer op de markt verkocht gaan worden. Zwart op wit staat nu dat er een betere bewegwijzering komt voor de parkeergarages. Dat is mooi want ik heb in het verleden nog met wethouder Sikkema daar rondgefietst toen we het betaald parkeren per minuut hebben ingevoerd en toen zei ik: hoe kan het nu dat je langs de Appelaar fietst, niet de Gedepte Oude Gracht

ingaat, maar dan ook niet weet dat de volgende straat de Camp is en dat zou er toen komen. Het staat nu zwart-op-wit, dus ik neem aan dat het er nu in zal komen. Dat zou mooi zijn. Dan de parkeergarage bij de Koepel. Het wordt een beetje een opsomming van complimenten, maar dat is ook onze wens, dus helemaal goed. Ik zei het in het begin al, mijnheer Berkhout, uiteindelijk komt u toch terug bij GroenLinks, dus ik herken heel veel van dat verhaal, omdat u toch in de buurt van Trots Haarlem bent gekomen. We hebben in het verleden ook aandacht gevraagd voor de pleegzorg, omdat dat ophield bij 18 jaar, waardoor veel mensen in de problemen kwamen en dat dat eigenlijk tot 21 jaar zou moeten doorlopen. Dat komt er weer in terug, complimenten.

Het bestrijden van de taalachterstand lijkt mij een heel goed idee, zit er meteen bovenop. Die cursussen die nu worden gegeven door die bureautjes, daarmee help je mensen alleen maar van de wal in de sloot, daar heb je niets aan.

Sportpark Reinalda, park Heis, daar hebben we nog een paar balletjes gesloten om het open te houden. Fightclub Haarlem moet openblijven, de nieuwe turnhal, het houdt niet op, het gaat maar door. In stand houden van de honkbalclub, fantastisch. Leefbaarheid. Het coalitieakkoord bevat afspraken over de komst van meer watertappunten. Dat was ook een motie van Trots Haarlem. De gemeente gaat nu ook de luchtkwaliteit meten. Hier vroegen wij in de periode 2010-2014 al om, want toen moesten sommige buurten, ik geloof Parkwijk, Zuiderpolder dat zelf gaan doen, omdat er geen interesse was. Mooi dat het nu is omgedraaid en de gemeente wel interesse heeft in lucht en veiligheid. Dan zouden als tip – ik mag nu geloof ik ook geen moties meer indienen, omdat het gezamenlijk zo hoort, dus dan zal ik mij een keer aan dat gezamenlijke principe houden, maar we staan hier eigenlijk niet voor het gezamenlijke principe, maar vooral voor de belangen van de mensen in Haarlem. Ik zou zeggen: als we nu toch iets aan luchtkwaliteit willen doen, beperk je dan niet alleen tot het autoluw maken van een straat in het centrum, maar spreek dan ook een keer Schiphol aan waar de helft van Haarlem van onder de smog ligt. Daar schiet je meer mee op. De begroting wordt overzichtelijk gemaakt, zodat de bewoners van Haarlem hem ook kunnen lezen. Mijn eerste ontmoeting met wethouder Van Spijk was voordat hij hier wethouder werd, dat ik hem vroeg om samen een motie te schrijven hoe we hier ook de buurt begroting in Haarlem gaan invoeren. Daar heeft hij me toen fantastisch mee geholpen en later werd hij hier wethouder en toen werd het nog aangenomen ook. Dat is helemaal leuk. Ondersteuning van wijkraden en het letterlijk overnemen van onze motie Meet and Share, dat is ook een pluspunt. Ik zit, denk ik, ondertussen op een score van 120.

Dan komen we tot een afronding. Zo blij als wij waren dat het verkiezingspunt van het CDA niet doorging en dat we nu dus wel gaan bouwen in de Waarderpolder, zo jammer vinden we het dat het voor ons belangrijkste verkiezingspunt van D66, het niet verhogen van de schuld, kennelijk ook gesneuveld is en dat de schuld per inwoner omhooggaat en het leven in Haarlem duurder zal worden door stijgende kosten van afvalstoffenheffing en rioolrecht. Al met al, kort samengevat, zie ik meer pluspunten, dus complimenten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk, voordat ik de laatste fractie het woord geef, even rond. Wij kunnen zo meteen komen, voordat wij overgaan naar de volgende stap – de wethouders die zich kort presenteren en daarna de verkiezing – nog een pauze houden, maar we kunnen ook doorgaan en dan zien we elkaar daarna wel. Doorgaan? Oké. Dan gaan we kijken of de koffiemachine weer uitgezet kan worden. Mijnheer Visser.

De heer VISSER (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie feliciteert GroenLinks, PvdA, D66 en CDA met het bereikte akkoord. Het staat vol met plannen,

intenties en ideeën die mijn fractie voor een groot deel kan onderschrijven. Veel moet nog worden uitgewerkt en de financiële onderbouwing mis ik nog op veel punten. Ik wil ook de wethouders feliciteren. Ik vind de portefeuilleverdeling hier en daar wel opmerkelijk, ik zie twee wethouders een dossier kwijt raken waar ze veel passie voor hadden. De heer Botter gaat straks niet meer over de maatschappelijke opvang en de heer Snoek niet meer over onderwijs en jeugd. Ik wens de nieuwe wethouder, mevrouw Meijs en de vier wethouders die doorgaan net zo'n passie toe voor al hun dossiers, dan komt het goed met deze stad. Ik feliciteer speciaal de heer Snoek met zijn promotie van wethouder meeuwenoverlast naar wethouder die over het totale beheer van de stad gaat. Wat wil de fietsersbond nog meer? Een deltaplan voor de fiets waarbij we straks twee wethouders hebben die gaan strijden voor de titel 'beste fietswethouder van Nederland'; ik ben benieuwd wat die gezonde concurrentie gaat opleveren. Bij dezen alvast een vraag.

De VOORZITTER: Mevrouw Leitner heeft eerst nog een vraag aan u. Mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: De heer Botter is wethouder meeuwenoverlast.

De heer VISSER (ChristenUnie): Dank u wel voor de correctie. Dat geeft aan dat we het de afgelopen jaren niet vaak over dat onderwerp hebben gehad, maar toch een leuke terugblik. Hoeveel geld is er voor de fietsambities, is mijn vraag. Onlangs antwoordde het college dat Haarlem geen onderhoudsachterstanden kent. Dat bewoners dit anders ervaren blijkt wel uit de reacties die ik ontving op mijn vraag om foto's in te sturen voor de wethouder van de slechtst onderhouden weg in Haarlem. Ik zal hier niet alle meldingen noemen, dit kan wel via technische vragen bijvoorbeeld, maar in plaats daarvan heb ik voor de werkkamer van de heer Snoek een aantal foto's van twee genoemde locaties met een nieuw motto voor hem en dat motto is: 'een goed begin is het halve werk en lapwerk is niet het hele werk'. Het voorbeeld is het fietspad Leidsevaart dat redelijk nieuw is, maar dat slecht is aangelegd met kuilen, veel plassen. Als er een auto langsrijdt krijg je een douche als het regent. Dat heeft alles te maken met opleverkeuringen en het voorbeeld van de Generaal Spoorlaan waar je heel veel lapwerk ziet wat je op meer plekken in de stad ziet. Zo moet onze stad niet onderhouden worden, want de bewoners ervaren dat als achterstallig onderhoud. Ik zal het u straks geven voor uw werkkamer. De vraag aan de wethouder is wat hij gaat doen om het onderhoud van deze stad op een beter niveau te krijgen. Welke wethouder gaat nu aan de slag met toegankelijkheid? Het woord staat vijf keer in het akkoord, maar drie keer gaat het daarbij om een lager prijskaartje en slechts twee keer gaat het in algemene zin over toegankelijkheid, maar het wordt nergens concreet. Als ik dan zie hoeveel er geschreven wordt over duurzaamheid, wat ik overigens ook heel mooi vind, vind ik het toch wat scheef. Daarom de vraag aan de heer Berkhout: is er tijdens de lay-out per ongeluk soms een hoofdstuk weggevallen, of heeft de burgemeester de eer deze portefeuille op zich te nemen? Amendementen zijn vandaag helaas niet mogelijk en ik begrijp uit de reacties dat moties ook niet mogelijk zijn. In andere gemeentes gebeurt dat anders en wordt over een akkoord door de raad gestemd en soms gaan oppositiepartijen erover stemmen. Ik had het mooi gevonden als ze dat vandaag wel hadden gedaan, maar die motie schuift dan door. Laat ik maar zeggen dat ik mijn moties op tijd heb ingediend. Ook een mooi voornemen voor de nieuwe periode. Ik had een motie over toegankelijkheid om daarvoor budget te maken om snel de toegankelijkheid te verbeteren. Nu ik het net over de burgemeester had, de veiligheidsparagraaf van het coalitieakkoord is erg summier. Ik lees bijvoorbeeld niet over prostitutiebeleid en het tegengaan van mensenhandel. Gaat het college nu snel komen met een voorstel voor modernisering van de APV op dit punt? De burgemeester

wilde er voor de zomer mee komen, dan zouden we het over vier weken moeten behandelen, ik geloof zelfs nu al iets korter, dus gaat dat gebeuren en komt dat stuk? Aan duurzaamheid zijn twee hoofdstukken gewijd, veel initiatieven die we grotendeels steunen, maar ook de 'hoe dan'-vraag die de VVD stelt, had ik daar vaak. Ik mis daar ook de financiële doorrekening. Ook daar heb ik een motie over om snel die plannen voor aardgasloos die heel omvangrijk kunnen zijn snel concreet te gaan maken. Die komt binnenkort. Ik zal de wedervraag die over duurzaamheid gaat even overslaan.

Woningbouw, de ChristenUnie steunt de inzet om de wachttijd voor woningen te verkorten. Mooi ook dat de bouwambitie omhooggaat van 7500 naar 10.000 woningen in 2025. Volgens de ChristenUnie is dit nog te laag en nieuwe woningbouwlocaties die we daarvoor nodig hebben worden nog niet concreet benoemd. De ambitie voor sociale woningbouw, het is vanavond al een paar keer genoemd, gaat omhoog, maar gezien de enorme financiële opgave vermoed ik dat dit vooral tot heel veel kleine sociale woningen gaat leiden. Nu is er ook vraag naar tiny houses, zeg ik tegen Trots Haarlem, maar hoe wil de coalitie garanderen – is mijn vraag bijvoorbeeld aan de PvdA – dat er voldoende sociale woningbouw voor gezinnen zal plaatsvinden? Wat als het geld in het fonds voor versnelling sociale woningbouw op is? Wat heeft dan prioriteit? Gaan we dan meer middelduur en koop bouwen om via die doorstroom toch nog iets aan de wachtlijst te doen, of gaan de bouwambities omlaag? De ChristenUnie vraagt het nieuwe college de woonambities financieel te onderbouwen vooral tempo te maken met woningbouw. De coalitie zet de deur op een kier voor wonen in de Waarderpolder door een onderzoek naar een combinatie van wonen en werken op termijn, maar tegelijkertijd is woningbouw buiten de Oostpoort de komende tien jaar niet aan de orde. De ChristenUnie vindt het echt een gemiste kans en ook daar had ik een motie over, maar die komt dan nog wel, maar wij roepen de coalitie op, we hadden eerder het motto 'Samen doen', ga met alle partijen om tafel zitten, voor- en tegenstanders en kijk of je een win-winsituatie voor de Waarderpolder kunt creëren, zodat dat een modern gebied wordt waar je ook kunt wonen, waar bedrijven nieuwe locaties krijgen, want veel bedrijven hebben verouderde huisvesting, er liggen daar enorm veel kansen, maar ga niet de coalitieperiode al met een taboe beginnen. Kijk of je een breed gedragen akkoord kunt sluiten. Ik hoop echt dat dat zinnetje in het coalitieakkoord anders geïnterpreteerd wordt door de nieuwe wethouder die straks nog het woord gaat voeren. Ik had nog allerlei opmerkingen over sociaal, sport en groen en bereikbaarheid, maar dat komt wel bij de kadernota.

Ten slotte nog financiën. De coalitie wil de eerste 2 miljoen van de meevallers inzetten voor schuldreductie. Op zich mooi, maar als de meevallers omvangrijk zijn, dan mag er wat ons betreft meer worden gedaan aan schuldreductie, want ook al denkt de coalitie dat de schuld per inwoner uiteindelijk zal dalen, in absolute zin neemt hij de komende jaren toe. Als het nodig is als belangrijke investering voor de stad, voor de groei van de stad, omdat er meer inwoners komen, dan steunt de ChristenUnie die meestal wel, maar is het nu werkelijk nodig om meer geld beschikbaar te stellen voor evenementen, een beeldengalerij aan het Houtplein, een nachtburgemeester? Geld voor dat soort dingen kan beter naar duurzaamheid, zorg, bereikbaarheid en wonen en dus naar schuldreductie. Immers, de rente op de schulden kan ook gaan stijgen en dan krijgen we forse tegenvallers. Tegelijkertijd zie ik dat het college de plannen voor het Frans Halsmuseum een warm hart toedraagt. Dat klinkt mooi, maar betekent dit ook geld? Wat mijn fractie betreft valt er over te praten als het tot meer bezoekers leidt en als de hoge jaarlijkse subsidie die we aan het Frans Hals Museum betalen wat omlaag kan. Als dat kan, dan zullen wij dat steunen. De ChristenUnie wenst het nieuwe college en de coalitiepartijen veel zegen en wijsheid toe bij het werk aan de toekomst van onze mooie stad de komende

vier jaar en de ChristenUnie zal vanuit de raad constructief en waar nodig kritisch meedenken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Hartelijk dank, daar komen de foto's. Is er een interruptie? Een ordevoorstel. Mijnheer Smit.

De heer SMIT: Dank u, voorzitter, een heel kleine. De motie die OP Haarlem heeft staan, wordt teruggenomen. Er is met de oorspronkelijke indiener en mevrouw De Raadt overleg geweest en het blijkt dat de termijn waarbij sportclubs aan de verklaring mee kunnen doen een jaar langer is dan ik dacht. Ik ga met mevrouw De Raadt praten over wat er in 2018 gedaan kan worden om de sportclubs die nog niet gereageerd hebben actief aan te duwen, maar nu wordt de motie teruggenomen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Omdat we allemaal feest hebben, zal Trots Haarlem ook wat moties terugnemen. De motie **kools? (1:52:50)** door specifieke planning, Haarlem behoudt het zeldzaam groen, Haarlem kom met een visie vluchteling, Kleine stappen grote sprongen, Schipholuitbreiding en een gezond Haarlem en Stralingsbewust voor 5G beslissingen worden genomen, die neem ik terug.

De VOORZITTER: De rest laat u staan?

De heer VAN DEN RAADT: Voor die andere wil ik weten of daar nog genoeg tijd voor is, want die gaat over parkeerdurbeperking in zone C van een naar drie uur, omdat voetbalclub Geel-Wit '20 vorige keer heeft gezegd dat ze voor 15 juni wel een antwoord willen hebben, omdat leden anders hadden gezegd dat ze weg zouden gaan. Dat willen we toch niet op ons geweten hebben. Als u zegt dat er genoeg tijd is om dat op de 14^{de} te doen, precies een paar uur voordat het de 15^{de} is, dan geloof ik u.

De VOORZITTER: Ik denk dat we het daarop moeten houden. Het is in ieder geval voor de 15^{de}, dat staat vast. Laten we afspreken dat we hem dan ook behandelen. Dan is het denk ik passend als er gereageerd wordt. Er is in de richting van de coalitiepartijen flink wat gezegd en ik kijk naar de heer Berkhout voor een reactie.

De heer BERKHOUT: Dank u wel, voorzitter. Er schoot door mijn hoofd of ik het niet schriftelijk kan afdoen, want dit is reden dat ik hier zit en niet daar, want dat krijg je dan in zo'n commissievergadering, eindeloze vragen. Ik ga u hier zoveel mogelijk doorheen loodsen en als ik het niet weet kijk ik naar mijn collega's, of als de vragen heel moeilijk zijn, dan schuif ik het door naar de andere partijen.

Om te beginnen, even het rijtje af, ik heb de VVD horen praten en vind het heel positief. Ik hoor een handreiking en de intentie tot samenwerking. Ik hoorde heel groot een 'hoe-dan', en dat snap ik, dan had het akkoord misschien honderd pagina's moeten zijn, dan hadden we het allemaal uitgeschreven en was die dichtgetimmerd geweest. Die 'hoe-dan' kunnen we samen invullen. Ook een aantal zaken staat er bewust niet in, maar daar bent u voor om die liberale meetlat daar dan naast te leggen, neem ik aan en dan hebben we de komende jaren wat te doen met elkaar. In algemene zin een positieve reactie en dat waardeer ik zeer. Ik heb verder geen vragen gehoord, behalve de 'hoe dan'-vraag. Dan schiet ik door naar een partij die wel veel vragen had, de SP, de heer Garretsen. Behoorlijk gedetailleerde vragen. Ik ben blij dat u het financiële kader heeft

doorgenomen, de basis van waaruit wij de onderhandelingen zijn ingestapt. Ik heb hem er ook even bijgepakt, want u kwam met een technische vraag, namelijk: hoe kan het nou dat die basisschoolvoorzieningen op 19 miljoen zouden moeten staan, maar u er maar 16 miljoen voor uittrekt? Dat heeft ermee te maken dat we tot 2022 rekenen – en daar staat 2023, dat is dan net die missende 3 miljoen. Dat is het antwoord.

Dan had u ook nog een vraag over de Waarderweg. U was verontrust dat die verbreed gaat worden. Volgens mij is het antwoord daarop gegeven door mevrouw Van Zetten, want het is alleen maar een verbetering van de doorstroming. Dat is het antwoord daarop. Dan hebt u het over de Woonvisie. U heeft eerder aangegeven hoe zich dat verhoudt tot het coalitieakkoord en wat leidend is. We hebben met elkaar besloten dat we een woonvisie hebben, maar er is een aantal punten in het akkoord dat dat overschrijdt, die 40-40-20, onder andere. Dat zal die woonvisie daarop moeten worden aangepast. Dan wordt dat de richtlijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Garretsen.

De heer GARRETSEN: Voorzitter, het is prima dat de woonvisie daarop wordt aangepast, maar dat zal een aantal maanden duren, misschien nog wel iets langer. Maar geldt het coalitieakkoord voor projecten waar geen contractuele afspraken over zijn gemaakt?

De heer BERKHOUT: Wat u aanstipt is wat we twee weken geleden zagen en wat bij het Spaarne Gasthuis ook speelt: hoe ga je om met het coalitieakkoord en de nieuwe wensen die we daar hebben, de noodzaak die we zien als het gaat om betaalbare woningbouw versus die pijplijn en de lopende projecten? Dat is iets waar het college heel snel mee aan de slag moet. Dat moeten we gaan inventariseren, want daar is maatwerk op zijn plaats. Sommige projecten zijn in een dusdanig stadium dat je moet zeggen dat dat niet betrouwbaar bestuur is om dat op dit moment nog te doen, maar anderen zeggen dat we wel het gesprek daarover aangaan, want we hebben het nodig in deze stad. Op die manier moet je dat zien. Ik kan daar op dit moment niet meer over zeggen dan dat we dat inventariseren.

Mevrouw VERHOEFF: Ja, ik wil u aanvullen, mijnheer Berkhout, want we hebben daarover praktische afspraken gemaakt. De eerste afspraak is dat de wethouder binnen de kortste keer gaat komen met een lijst van projecten die niet meer gewijzigd kunnen worden en we hebben afgesproken dat alle startnotities nu in de raad moeten worden vastgesteld, dus over dat wat nog niet helemaal vastligt, kunt u zelf meedenken en dan willen wij dat dat volgens het coalitieprogramma niet meer de oude woonvisie is. Daar komt die 40% wat ons betreft gewoon in. Ik kan me voorstellen dat u dat zou willen steunen.

De heer GARRETSEN: Ik heb alle vertrouwen in mevrouw Schopman wat dat betreft.

De heer BERKHOUT: Dat vertrouwen moet je nog verdienen. Dat waren volgens mij uw belangrijkste vragen. Dan eventjes over ...

De heer GARRETSEN: Sorry, ik had nog een vraag, en die vindt de SP belangrijk. Dat gaat over beheer en onderhoud en het werken in regie. Ik heb gevraagd wat er in de paragraaf Gemeentelijke Organisatie staat: We onderzoeken of privatisering en uitbesteding uit het verleden het gewenste resultaat hebben opgeleverd”, of daar ook het

werken in regie onder valt. En als het onderzoek is geweest, worden daar dan ook consequenties uit getrokken?

De heer BERKHOUT: Jazeker. Volgens mij heeft u een aantal zaken gezegd. U hebt ook de verhouding flex-vast genoemd. Daar kijken we nadrukkelijk naar, om meer naar vastgoed te werken. Tegelijkertijd hebben we ook gezegd: moet je deze organisatie niet op strategische plekken versterken, moeten we alles via externe inhuur regelen of niet? Wij denken dat we daar meer capaciteit intern voor moeten hebben om ook die kennis binnenboord te houden, maar dat vergt een onderzoek. Datzelfde met werken in regie, dat valt daar eigenlijk naadloos mee samen. Dat heeft wel onderzoek nodig.

De heer GARRETSSEN: Wat dat betreft heb ik ook alle vertrouwen in de nieuwe wethouder Bedrijfsvoering.

De heer BERKHOUT: Mooi, al dat vertrouwen dat over tafel gaat. Dan de Actiepartij. Even kort, u zei dat we in het coalitieakkoord niets anders uitvoeren dan rijksbeleid als het gaat om duurzaamheid. Dat vond ik jammer om te horen, want dat is het zeker niet. Volgens mij zijn we koplopergemeente in Haarlem en er staat dat we een warmtenet in Meerwijk gaan realiseren, dat we bijdragen aan twee warmtenetten, dat we komen met een milieuzorg, dat we ... volgens mij noemen we voor het eerst een akkoord nadrukkelijk Circulaire Economie en het hele idee van circulaire economie als zodanig. We kijken ook hoe we de maatschappelijke kosten-batenanalyse, iets waar u ook voor gestreden heeft, nadrukkelijker kunnen integreren in al onze projecten. We kijken meer naar de waarde dan naar de daadwerkelijke kosten en ook voor de klimaatadaptatie trekken we fors geld uit. In die hoedanigheid moet je het duurzaamheidspakket zien. Waar ik me wel in kan vinden, is dat het nog weinig concreet is, of hoe dan, hoor ik er achter. Als het om de structuurvisie Openbare Ruimte gaat, dan maken we 8 miljoen euro vrij voor groen, voor de klimaatadaptatie en 10 voor de mobiliteit, maar we hebben hier nog niet gespecificeerd hoe we dat gaan doen. Dat doen we samen, maar dat we die kant uitgaan dat staat in het akkoord. Ik hoop u daar iets mee gerust te stellen. Op die manier zeggen we dat we wel degelijk veel aan duurzaamheid doen.

Dan de reserve sociaal domein. U zegt dat u zich zorgen maakt dat we dat zomaar opheffen, terwijl er van alles op ons afkomt. Die discussie hebben we uitvoerig gevoerd bij de onderhandelingstafels, want dat willen we niet. Het is een middel om uiteindelijk die zorgen te controleren. Daar is het ooit voor opgericht. Wij denken dat we over twee jaar de controle hebben om dat te kunnen opheffen. Dat betekent niet dat die zorgen weg zijn, maar we zijn in control. Dat is een krachtiger signaal dan een reserve aanhouden voor onzekerheden. Alleen onder die voorwaarde heffen we hem op en daar zijn we allemaal bij. Als we zeggen dat het geregeld is, dan kan hij weg. Als we zien dat er onverwachte omstandigheden zijn, zoals we al vaker hebben gezien, en meerderen van u hebben de vraag gesteld wat we over twee jaar doen, maar er kan van alles veranderen over twee jaar en ook dit nemen we daarin mee.

De VOORZITTER: Mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Ik wil de heer Berkhout ondersteunen dat we een grote reserve hebben om met risico's om te gaan en dat is de algemene reserve. Mochten zich dan toch onvoorziene omstandigheden voordoen, dan hebben we de algemene reserve die ruimer is om daar iets mee te kunnen doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Aynan.

De heer AYNAN: Even een vraag, want u gebruikt een deel van de reserve sociaal domein van 21 miljoen dit jaar om de begroting sluitend te krijgen. Stel dat we dat geld inderdaad echt nodig hebben voor de zorg, dan heeft u geen sluitende begroting. Gaat u dan alsnog uit de algemene reserve geld halen?

De heer BERKHOUT: Dat is echt iets voor bij de kadernota, die krijgt u over twee weken en dan kunt u dat allemaal zien.

De VOORZITTER: Mevrouw Verhoeff nog.

Mevrouw VERHOEFF: Ik wil de heer Berkhout op een punt helpen en duidelijkheid verschaffen. Er is ook gezegd dat als bij de herijking blijkt dat er nog tekorten zijn, dan zullen die tekorten die we dan voor de komende twee jaar kunnen overzien ook specifiek geormerkt worden en dus niet zomaar in de algemene reserve verdwijnen. Er komen er ook steeds weer nieuwe in, maar we gaan er nu van uit dat het mogelijk moet zijn. Maar bij tegenvallers worden die tekorten gedekt.

De heer BERKHOUT: Nog een laatste punt. De Actiepartij had het nadrukkelijk over toerisme en dat we veel toeristen naar de stad lokken dat ze zich daar zorgen over maken en dat we misschien wel Amsterdam achternagaan. Dat doen we zeker niet. We gaan naar dertig dagen met Airbnb en we verhogen ook de toerismebelasting. Ik kon niet helemaal opmaken uit ons programma – dat is althans niet de intentie dus ik weet niet waar u dat vandaan haalt – dat we graag veel toeristen hier naartoe halen. Toerisme is een waardevolle inkomstenbron en we zijn een stad die het waard is om gezien te worden, maar die negatieve effecten zoals Amsterdam die ervaart, daar waken we voor en we proberen die te voorkomen.

Dan de heer Aynan. Wat kan ik zeggen over de voorkant? De Bavo is ook Jouw Haarlem toch?

De heer AYNAN: En als u hem magenta wilt kleuren, dan is het helemaal Jouw Haarlem.

De heer BERKHOUT: Even inhoudelijk, u zei ...

De VOORZITTER: Mijnheer Hulster.

De heer HULSTER: Ik had nog een vraag gesteld over de wijkgerichte aanpak, kunt u daar nog iets over zeggen?

De heer BERKHOUT: Ik begreep dat eerlijk gezegd niet helemaal. U zei dat u zich grote zorgen maakt over de voorzieningen van een aantal wijken en hoe dat aangepakt wordt. Volgens mij hebben we daar sowieso oog voor, maar u vraagt extra?

De heer HULSTER: Ja, ik denk dat het heel verstandig is om een focus op een aantal wijken zoals dat vroeger met krachtwijken of andere wijken aanpakken is gedaan, dus dat je echt bij bepaalde wijken zegt dat er alle hens aan dek moet en dat er flink in geïnvesteerd moet worden, zodat dingen beter gaan. Dus geen generieke maatregel voor de hele stad en dan komt het wel goed. Ik denk dat in de stad een aantal plekken aan te wijzen is, die u ook wel kent, waar achterstand is en waarop we flink moeten investeren.

De heer BERKHOUT: In zijn algemeenheid zegt het programma dat we staan voor de ongedeelde stad. Het kan niet zo zijn dat een bepaalde wijk substantieel achterloopt ten opzichte van andere wijken. We moeten nadrukkelijk aandacht hebben voor Schalkwijk.

De VOORZITTER: Ik wijs erop dat ook uw spreektijd beperkingen heeft, maar die wordt aangevuld vanuit de andere coalitiepartijen, begrijp ik, dus u kunt nog een hele tijd vooruit als coalitie.

De heer GARRETSSEN: Punt van orde. Het is duidelijk dat de heer Berkhout een belangrijke rol heeft en daardoor meer spreektijd nodig heeft dan anderen, dus ik wil u verzoeken coulant te zijn naar de heer Berkhout toe.

De VOORZITTER: Gaat u gewoon verder, mijnheer Berkhout.

De heer BERKHOUT: Dank Frits, dat ik er nog uren bij krijg, maar ik ga er wel wat sneller doorheen. Heb daar vooral zelf ook oog voor hoe we dat doen, maar wij hebben daar oog voor. De heer Aynan zei nadrukkelijk: maak snelheid met name bij de Oostpoort en doe het snel. Dat moeten we snel doen. Volgens mij heb ik in een eerdere bijeenkomst u meegedeeld dat dat de plek is waar het snel kan en daar zijn we het ook over eens. Ik heb niet zozeer meer vragen bij uw stuk gehoord.

De heer AYNAN: Ja, ik had de vraag gesteld vanwege al die extra eisen van ondergronds parkeren, gasloos, het moet groen, het moet ook nog eens goede kwaliteit zijn; hoe haalbaar is die 40% sociale huur dan?

De heer BERKHOUT: Ja, die is wat ons betreft haalbaar, anders zetten we het niet neer. Het klopt wel dat wij in Haarlem eisen stellen voor wat hier de komende jaren moet staan. Volgens mij, en daar refereerde ook de PvdA, mevrouw Verhoeff, kort aan, wat je moet doen als je dit wilt, is in de ontwikkelzones beginnen met een startnotitie. Wat zijn je uitgangspunten? En dan aan de slag. Als je tussentijds je eisen bijstelt, dan wordt het steeds lastiger. Dat is het dilemma waar we nu voor staan bij sommige projecten, maar in algemene zin denk ik dat het toekomstbestendige maatregelen zijn en dat willen wij met elkaar.

De heer AYNAN: Nog een vraag over de minimaregeling, van 120% volgend jaar naar 130%, maar wanneer is nog niet beantwoord.

De heer BERKHOUT: We doen dat stapsgewijs. We zetten nu in op 120% en verwachten nog deze periode naar 130% te kunnen gaan, maar dat hangt af van hoe we er na twee jaar naar kijken. Hoe we er nu naar kijken is, dat als het kan, dan gaan we in de tweede helft van deze periode naar 130%. Mevrouw Van Zetten, bedankt voor het boek. Ik hoor ook complimenten, u vervult uw rol goed en ik hoorde ook nog een vraag

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik verstond het niet.

De heer BERKHOUT: U doet het uitstekend. Ik ben blij dat u in deze raad zit. Er zit een bepaalde dynamiek en daar ga ik van smullen de komende tijd. Wat u zei, maar wat ik niet helemaal begreep, is dat u erfgoed niet meer terugziet, maar dat gaan we wel degelijk doen. Ik kan het paginanummer bijna noemen, maar we gaan de ambtelijke capaciteit

voor de erfgoed, daar waar jarenlang te weinig mensen hebben gezeten om naar die monumenten te kunnen kijken, verhogen. Ik herken niet dat u dat heeft gezien.

Mevrouw VAN ZETTEN: Voorzitter, mag ik even reageren?

De VOORZITTER: Jazeker, gaat uw gang.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik zag die financiële onderbouwing niet. Nu was hij al behoorlijk summier, maar ik zag wel dat er voor de bibliotheek 6 miljoen euro is gereserveerd en het warme hart voor Frans Hals, daar was helemaal niets voor gereserveerd. De monumenten die staan te verpauperen en gemeentelijke eigendom zijn en de heel beperkte capaciteit bij monumentenzorg, wat erg zorgelijk is, ik ben blij dat u daar iets aan gaat doen, maar ik vroeg me af waar ik dat kan terugzien. Daar hoeven we het nu niet over te hebben, maar we zullen zien en ik ben natuurlijk blij, want ik denk dat het goed is voor de stad.

De heer BERKHOUT: Dan zijn we het eens. U gaat het terugzien.

De VOORZITTER: U krijgt veel adhesie. Mijnheer Smit.

De heer SMIT: Een klein vraagje. Komt u nog toe aan het beantwoorden van de vragen van OP Haarlem? Is dat velletje niet weggeleden?

De heer BERKHOUT: Ik zag dat velletje ineens weer terug. Dat is jammer, maar die moet ik zo direct gaan beantwoorden. Daar kom ik op terug.

De VOORZITTER: Mijnheer Aynan.

De heer AYNAN: U hebt het over de inzet van de ambtelijke capaciteit voor de monumenten, maar ik heb u niet gehoord over de ambtelijke inzet voor de Omgevingswet.

De heer BERKHOUT: Nee, even in algemene zin. Het overzicht dat u hebt gekregen, is het investeringsprogramma, het IP. Daarnaast hebben we de begroting en de exploitatie. Alles wat je wilt, heeft capaciteit nodig. Als wij zeggen dat we 18 miljoen gaan investeren voor de structuurvisie openbare ruimte, dan kunnen we dat niet alleen met dezelfde mensen, dus er komt capaciteit bij op meerdere vlakken. Ook voor de Omgevingswet is dat zeker nodig, maar het is een goed punt dat u dat zegt, dat u de Omgevingswet mist. Ik kan zeggen dat we daar een zin over hadden moeten opnemen. Wat ik u wel kan zeggen, is dat het hele stuk de Omgevingswet ademt, als je Omgevingswet vanuit een positieve kant bekijkt, namelijk participatie. Dat biedt veel kansen om samen met elkaar die openbare ruimte vorm te geven. Hij staat er niet in, ik denk omdat het zo overduidelijk is dat wij daar de positieve kant van zien, maar met terugwerkende kracht had die zin er wel in gekund.

Dan kom ik toe aan het velletje van OP Haarlem. OP Haarlem vraagt wie kan mij zeggen dat de schuld daalt na 2023. Het heeft er alles mee te maken dat hoe verder je kijkt, hoe lastiger het wordt. Als wij zeggen dat we naar 120% van de schuldquote gaan, dan doen we dat doordat we investeren in de groeiende stad en omdat er een toename is van het aantal Haarlemmers. Dan zie je op een gegeven moment dat, als je dat op 120% houdt, maar het aantal inwoners groeit, dan zal dat relatief afnemen. Volgens mij heeft iemand

dat eerder ook gezegd, absoluut hebben we een schuldtoename, maar relatief gezien, vanwege een groeiend aantal inwoners, neemt die af.

De VOORZITTER: Mijnheer Smit.

De heer SMIT: Daar ga ik u bij de kadernota nog eens even op bevragen, want 120% is een percentage van de gemeentebegroting en met de toename van het aantal inwoners stijgt ook onze gemeentebegroting, dus blijft de 120% per bewoner gelijk, maar we gaan er geen welles-nietes van maken. Wij zien elkaar bij de kadernota terug, maar ik denk dat u het op dit moment niet bij het rechte eind heeft.

De heer BERKHOUT: Ik denk dat u het op dit moment niet bij het rechte eind heeft, maar we zien elkaar terug bij de kadernota. Dan vroeg u hoe het zit met het feit dat onder de dertig woningen geen sociale huur wordt toegepast.

De heer SMIT: Nee, de vraag was eigenlijk hoe hard die 40% is als het uitgangspunt in ieder geval 30% is. Stopt u dan op een gegeven moment die 40%?

De heer BERKHOUT: Ik snap dat dat tegenstrijdig overkomt, maar het algemene uitgangspunt voor de stad is dat we niet door de ondergrens van 30% zakken.

De heer SMIT: Daar zijn we al doorheen gezakt, we zitten op 28% op dit moment.

De heer BERKHOUT: Dat ligt eraan of je ook particuliere huur meeneemt. Zo rekent de Woonvisie.

De heer SMIT: U zegt dat 30% voor u de onderkant is en met 40% nieuwe projecten moeten we groeien boven de 30%?

De heer BERKHOUT: Ja.

De heer SMIT: Prima.

De VOORZITTER: Mijnheer Garretsen. U bent trouwens ook door uw tijd heen.

De heer GARRETSEN: Ja, even heel kort, ik heb gelezen dat 30% sociale huurwoningen bij de corporaties gegarandeerd is. Nu trekt u de particuliere sociale huur erbij.

De heer BERKHOUT: Daar rekenen we altijd mee.

De heer GARRETSEN: Daar rekent u altijd mee, dat stel mij teleur.

De VOORZITTER: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw VERHOEFF: Een deel van het antwoord op uw vraag is dat die 40% voor deze hele collegeperiode geldt, wat voor percentage er ook aan sociale huurwoningen in de stad is.

De heer BERKHOUT: Dan ga ik nog even naar de heer Visser van de ChristenUnie, maar ik zie dat ik het velletje niet goed heb gelezen.

De heer SMIT: Dat neem ik u overigens niet kwalijk, want u hebt een lading aan vragen over u heen gekregen, mijnheer Berkhout, en u doet het echt klasse hoor. De vraag is waarom wordt gesuggereerd dat onze inzet minder rendabel kan zijn bij experimenten. Je eigen inzet mag toch niet minder rendabel zijn, je mag toch niet gokken met gemeenschapsgeld. Dat was de vraag.

De VOORZITTER: Ook u, mijnheer Smit, u bent door uw tijd heen, er is geen reden om nu het debat langer te gaan maken. U heeft de vraag gesteld en er komt een antwoord.

De heer BERKHOUT: Dat was die disclaimer bij experimenteren. We weten niet hoe het gaat uitpakken. Die zin staat erbij, want dat weet je niet, maar je wilt niet vanuit een zekerheid redeneren dat het sowieso een opbrengst met zich meebrengt. Wij willen anders kijken naar wat er in deze stad nodig is. Heb lef, durf, durf te experimenteren en soms is het ongewis wat dat met zich meebrengt. Dat betekent niet dat we massaal gaan gokken met gemeenschapsgeld, als u hem zo interpreteert, echt niet, maar het was wel even wat vrijer denken als het gaat om wat deze stad nodig heeft.

De heer SMIT: Ik had nog een vraag, maar die bent u blijkbaar kwijt.

De VOORZITTER: Nee, want u hebt uw vragen gesteld. Mijnheer Smit, u hebt uw vragen gesteld. Als u uw vraag niet beantwoord hebt gezien ...

De heer SMIT: Dat was een oude vraag die niet beantwoord is, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER Dan zegt u dat en dan laat u het daarbij.

De heer SMIT: Dat was een oude vraag, want ik heb nu geen nieuwe vragen gesteld, en die is of het niet bouwen de komende tien jaar in de Waarderpolder ingeruild wordt tegen dit verbreden van de Oudeweg.

De VOORZITTER: Dank u.

De heer BERKHOUT: Ik kan heel eerlijk zijn, soms wordt er gewoon onderhandeld en uitgeruild, ja. Dat neemt niet weg dat er ook wel degelijk gedeelde visies zijn over hoe we met dat soort zaken omgaan. Dan ga ik over naar de ChristenUnie en daarna naar Trots. De ChristenUnie vraagt hoeveel we nu daadwerkelijk uitgeven aan de fiets. Dat was een van uw vragen. U kunt volgens mij zelf zien dat we 6 miljoen uitgeven aan fietsparkeren in de komende jaren. Daarnaast ook nog 10 miljoen als het gaat om de SOR, de mobiliteitsopgave voor de SOR. Dat is niet alleen de fiets, maar dat is breder en daar zit het in. Bij de fiets komt ook een deel in de exploitatie terug en ook in het werk met werk maken in de begroting. Dat ziet u ook bij de kadenota. We maken er echt werk van. Het kwam ook in veel programma's terug, we hebben die oproep gehoord, een deel heeft u kunnen zien in de investeringen, zoals we die gaan doen en het IP, en een deel zult u bij de kadenota zien in onder andere extra capaciteit en werk met werk. Dan vraagt u waar het hoofdstuk toegankelijkheid is. Ik begrijp dat u een breed pleitbezorger bent voor de toegankelijkheid in het jaar van deze toegankelijkheid, maar laat duidelijk zijn dat we dat uitgangspunt sowieso omarmen. Dat moet overal in terugkomen. Ik trek het mij wel aan als u zegt dat u dat niet uitdrukkelijk terugziet, want wij hebben het hier uitvoerig over gehad en wij vinden dit ook een basisgedachte, juist in dit jaar. We besteden er aandacht

aan. Het is net als bij de Omgevingswet, dit zijn zaken die wij vanzelfsprekend vinden. Had u verder nog vragen? Als u ze niet had, hoeft dat niet.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik had het over de uitdaging van 40% sociale huur. Worden het alleen maar kleine woningen of is er ook ruimte voor gezinswoningen en wat als het extra geld op is? Gaan we dan minder bouwen of bent u bereid om iets meer middeldure huur ..., zodat er meer doorstroming is, zodat de wachtlijsten voor sociale huurwoningen omlaaggaan?

De heer BERKHOUT: Dit is bijna weer hoe-dan. Wat wij in het coalitieprogramma zeggen, is dat we de basis neerleggen, we zien dat er meer sociale huur bij nieuwbouw nodig is. We hebben het fonds ongedeelde stad dat we hiervoor kunnen inzetten, maar tegelijkertijd is het echt aan het college om deze ontzettend zware klus te gaan aanpakken. We zullen er met zijn allen bij moeten zijn hoe we dat gaan realiseren. De eerste situaties doen zich al voor, maar dat is wel de uitgangsgedachte. Ik werd even overweldigd door de hoeveelheid lof die op me afkwam, dus ik begon mee te schrijven, maar dit is fantastisch. Het enige punt is het betaald voetbal en dat laat ik aan u. Daar kunt u als geen ander warm pleitbezorger voor zijn, anders wordt het heel gemakkelijk en hebben we Trots Haarlem in deze periode ingelijfd, dus dat gun ik u om u daarvoor in te zetten. Maar dank u wel.

De heer VAN DEN RAADT: Als het ooit nog misloopt met een van de partijen, dan weet u waar ik zit.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan denk ik dat wij dit agendapunt kunnen afsluiten. Er ligt een coalitieprogramma en iedereen heeft daar ook zijn zegje over kunnen doen.

5 VERSLAG VAN BEVINDINGEN COMMISSIE GELOOFSBRIEVEN WETHOUDERS (I.C. SENIORENCONVENT)

De VOORZITTER: Dat betekent dat wij over kunnen gaan tot de vervulling van de vacatures in het college. Er zijn kandidaten voor het wethouderschap. Daar gaat u als raad over beslissen, want u gaat erover stemmen, maar er is vooraf bij de kandidaten die bekend zijn, gekeken naar de geloofsbrieven. De commissie die zich daarover gebogen heeft, is het seniorenconvent en dan kijk ik opnieuw naar de heer Berkhout om daar verslag van te doen.

De heer BERKHOUT: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal de verklaring voorlezen. Voorzitter, de commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven van de kandidaat gestelde wethouders, mevrouw Marie-Thérèse Meijs, mevrouw Cora-Yfke Sikkema, de heer Jur Botter, de heer Floor Roduner en de heer Merijn Snoek, heeft de geloofsbrieven van betrokkenen onderzocht en akkoord bevonden. De gekandideerde wethouders zijn benoembaar bevonden. Aan de raad wordt voorgesteld deze conclusie over te nemen en de geloofsbrieven goed te keuren. Aldus vastgesteld te Haarlem op 4 juni 2018 door de leden van het seniorenconvent.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het goed dat die namen hier ook genoemd worden, dus dat de voordracht gedaan wordt. Ik heb begrepen dat per partij de eigen kandidaten voorgedragen worden, dus er komt een stemming, maar eerst de voordracht. Daarna krijgen de wethouders de gelegenheid om iets te zeggen en daarna komt de

stemming. Het is een beetje omslachtig, maar zo gaan wij het doen. Ik begrijp dat de heer Aynan nog een dringende vraag heeft.

De heer AYNAN: Voorzitter, ik zou de verklaring van de heer Berkhout willen aanvullen, want de commissie Geloofsbrieven heeft inderdaad alle wethouders benoembaar bevonden en ook mijn handtekening staat eronder, maar de woonplaatsvereiste kwam ter sprake. Ook omdat er een wetswijziging onderweg is, zou ik graag dat woonplaatsvereiste hier in de raad willen bespreken, uiteraard op een ander moment.

De VOORZITTER: Dat zullen we in het presidium meenemen. Dank u wel. Dan is het moment om de wethouders kandidaten voor te dragen. Opnieuw de heer Berkhout.

De heer BERKHOUT: Ik kan beter blijven staan, voorzitter. Ja, ik wil allereerst de wethouder die nog niet aan tafel zit vragen om daar naartoe te komen. Mevrouw Marie-Thérèse Meijs, komt u maar naar voren, want dit is de nieuwste aanwinst van het college, een groentje in B en W, Marie-Thérèse Meijs. Het is trouwens nu wel duidelijk dat je met een dubbele voornaam een streepje voor hebt bij GroenLinks. Marie-Thérèse is ons rode gezicht of sociale geluid of hoe je dat ook zeggen moet en zij gaat in het college de komende periode de portefeuille Zorg, Welzijn, Jeugd, Cultuur en Wonen vervullen. Zonder Jeugd – ik wilde even kijken of je zat op te letten, Marie-Thérèse –, maar Ouderen wel. Wat ons betreft heeft Marie-Thérèse de politiek bestuurlijke ervaring en volgens mij, en dat kunnen de meeste oppositiepartijen inmiddels ook zeggen, weet ze haar weg hier al wel te vinden. Marie-Thérèse, we wensen je ontzettend veel succes aan die kant van de tafel en ook jij weet ons waarschijnlijk te vinden. (*Gelach*) Zo win je ons vertrouwen wel, Maarten.

Dan wil ik nog een wethouder noemen die we ook nog hebben. Dat is ons baken van onverzettelijkheid, de vleesgeworden olifantshuid, Cora-Yfke Sikkema. Deze wethouder heeft in de afgelopen periode alles al meegemaakt, dus zit als een oude rot in het vak. Ik neem aan dat de komende jaren een soort walk in the park gaan worden voor jou. Je hebt alleen nog parkeren onder je hoede in deze periode, toch nog iets te doen. Je brengt een schat aan ervaring mee en ik heb je de afgelopen jaren meegemaakt en volgens mij ga je het uitstekend doen. Ik wens je alle succes toe en je weet ons te vinden. Heel veel succes. Dank je wel.

De VOORZITTER: U reageert alsof u bij acclamatie kunt benoemen, maar dat gaat niet lukken. U moet zo meteen toch echt nog stemmen. We hebben nog een aantal kandidaten te gaan. Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw VERHOEFF: Dank u wel, voorzitter. Onze wethouderskandidaat is Floor Roduner. Hij is ongeveer een half jaar al wethouder in het oude college geweest. Wij kunnen ons bijna niet meer herinneren dat we nog een andere wethouder hadden. Deze wethouder heeft bij veel mensen indruk kunnen maken, zeker bij ons over de snelheid waarmee hij zich ingewerkt heeft en zich heeft ingezet voor wonen. Toen wij bij de terwijl onderhandelingen waren, dachten we: waar realiseer je nu wonen? Dat doe je eigenlijk binnen de portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling en Grondbeleid en we hebben hem gelukkig bereid gevonden

Mevrouw VAN ZETTEN: Mag ik een punt van orde maken? U bent bijna niet te verstaan, dus u zult iets duidelijker moeten articuleren.

Mevrouw VERHOEFF: Ik zal mijn best doen, dank u. Ik hoop dat u het voorgaande wel verstaan heeft, dat deze wethouder Wonen in de portefeuille had. Wij realiseerden ons tijdens de onderhandelingen dat als je wonen op een hoger plan – met zijn eigen woorden: bouwen, bouwen, bouwen – voor elkaar wilt krijgen, dat je de portefeuille Ruimtelijke Ordening en Grondbeleid in ieder geval stevig in handen moet hebben. Wij vertrouwen erop dat hij dat heel goed kan. In het sociaal beleid heeft hij zich al bewezen en daarom vinden we dat Schulden en Minima en Sociale Zaken nog steeds bij hem in goede handen zullen zijn. Monumenten doet hij er niet slechts bij, maar die zal hij ook een warm hart toedragen. Kortom, wij hopen dat u allen heel blij zult zijn met deze wethouder namens de PvdA.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Dank u wel, voorzitter. De fractie van D66 daagt de heer Botter, Jur, voor als wethouder in Haarlem. Hij heeft zich in de tijd dat hij hier wethouder is, laten zien en leren kennen als een warme, betrokken bestuurder met een zeer benaderbare persoonlijkheid. Ik zie dat hij zich voor de gelegenheid vandaag wat formeler heeft gekleed, maar vaak is hij gekleed in een fleurig gebloemde blouse, waarvan François Boulanger in het Haarlems Dagblad ooit optekende dat het beeld een beetje stoort, maar dat het ook zo leuk is, want dat is geheel zijn eigen stijl en daarmee heel herkenbaar. Mijn fractie heeft alle vertrouwen in je en wensen je heel veel succes. Je hebt een prachtige portefeuille; Onderwijs, Jeugd, belangrijk onderwerpen, er moet veel gebeuren in Haarlem en het is de bedoeling dat wij in Haarlem zorgen voor gelijke kansen voor iedereen en dat begint bij onze jeugd. Bedrijfsvoering is hier al genoemd, vastgoed kent zo zijn uitdagingen, maar deze tijd kan natuurlijk niet zonder echte participatie en daar zullen wij gezamenlijk in op gaan trekken in de komende periode. Heel veel succes.

De VOORZITTER: Dank u wel. Tot slot mevrouw De Raadt.

Mevrouw DE RAADT: Ja, dank u wel, voorzitter. Het CDA draagt Merijn Snoek voor. Hij hoeft bijna geen introductie meer eigenlijk. Ze beginnen nu al spontaan te applaudisseren. In het seniorenconvent noemde iemand je al even het lievelingetje van de raad. Ik zal geen namen noemen, mevrouw Van Zetten. Je hebt jezelf in de afgelopen vier jaar bewezen, je had mooie portefeuilles, maar de aankomende vier jaar denk ik dat je nog mooiere portefeuilles hebt. Je mag jezelf nog een keer bewijzen. Als fractie zijn wij bijzonder trots op je en trots dat we van de rest van de coalitie, en ik hoop straks ook van de hele raad, het vertrouwen hebben gekregen om de wethouder van Financiën te leveren. Dan nog even persoonlijk. We hebben samen als duo-lijsttrekkers deze campagne gevoerd, daarna gingen we direct door in de coalitieonderhandelingen, het werd een soort mallemolen van een half jaar uiteindelijk. Het was onwijs druk, maar ik zou het niet hebben willen missen. Als ik heel eerlijk ben, vind ik het niet zo heel erg dat ik je niet meer elke avond zie straks. Heel veel succes, Merijn.

6 TOELICHTING WETHOUDERS OP PLANNEN EN IDEEEN

De VOORZITTER: Voordat u de gelegenheid heeft om te stemmen, is er nog voor de wethouders kort de gelegenheid om even te presenteren. U kent ze al, althans de meeste, maar zij zullen kort iets zeggen over de taak die voor hen ligt en hoe zij dat zien. Als eerste geef ik het woord aan mevrouw Sikkema.

Mevrouw SIKKEMA: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik de fractie van GroenLinks bedanken voor mijn voordracht en het vertrouwen dat jullie daarmee hebben uitgesproken om hier voor de tweede termijn wethouder te mogen zijn. Dat vind ik echt super. Toen ik bekendmaakte dat ik weer wethouder wilde zijn, hebben sommige vrienden in mijn omgeving hun wenkbrauwen gefronst. Heb je daar na die vier pittige jaren nog wel zin in? Ja dus. De afgelopen vier jaar waren ook moeilijk voor ons als stad, omdat we enorm moesten bezuinigen in een tijd waarin we ook nog de zorgtaken voor onze bewoners zo goed mogelijk moesten overnemen van het Rijk. De stad heeft gemerkt dat we moesten bezuinigen. Onder andere op het onderhoud van de stad. Daar heb ik ook lastige gesprekken over gevoerd in de afgelopen jaren. Maar we hebben het zuur als stad samen kunnen dragen, omdat we allemaal wisten waarom het nodig was. Gelukkig konden we een aantal bezuinigingen terugdraaien op het moment dat we wat ruimer in ons financiële jasje kwamen. We hebben afgelopen periode ook gezamenlijk een gedegen advies hier op de openbare ruimte vastgesteld en we hebben het werken in regie ook steeds effectiever weten in te zetten. In deze moeilijke periode hebben we zo de basis gelegd waarmee we, nu er weer wat meer budget is, samen onze stad mooier kunnen maken. Merijn, wethouder Snoek, ik draag dit deel van mijn portefeuille dan ook met veel vertrouwen en een goed gevoel aan je over en ik heb er alle vertrouwen in dat je er iets moois van gaat maken, samen met de stad.

Ik ga door met het onderwerp duurzaamheid. Dat is een breed begrip, dat is vanavond ook al genoemd, waaronder begrippen als energietransitie, klimaatadaptatie en de circulaire economie vallen. Het zijn allemaal manieren om te zeggen dat wij als Haarlem ons ongelooflijk hard gaan inzetten om ervoor te zorgen dat we beter omgaan met onze natuur, milieu, dat we minder gaan vervuilen, meer gaan recyclen en schoner vervoeren. Ik ga me ervoor inzetten dat deze onderwerpen de komende periode permanent op ons vizier blijven en dat we als stad zichtbaar het verschil gaan maken. We hebben de afgelopen vier jaar op dit thema al veel in gang gezet, maar we zijn er nog lang niet, dat is vanavond ook een paar keer gezegd. Gelukkig is de noodzaak om hier wel wat aan te doen breed gedeeld, ook hier in de stad en in de raad. Het heeft ook impact op ons allemaal, we gaan de stad aardgasloos maken en dat vergt niet alleen daadkracht, maar ook heel goede communicatie met de stad en daar wil ik, gezamenlijk met u, heel hard aan werken. Het thema duurzaamheid hangt ook samen met economie, want dat biedt ook echt kansen voor de werkgelegenheid en bedrijvigheid in Haarlem en in onze regio. Er zijn ook verbindingen mogelijk en nodig met onze onderwijsinstellingen. Ik kijk ernaar uit om samen met ondernemers in de stad te kijken hoe we grote stappen kunnen zetten op het gebied van energietransitie en circulaire economie, geen afval en geen uitval. We hebben in de stad een goede relatie met de industriekring, met MKB Haarlem en centrummanagement en ik ga constructief met hen deze en andere uitdagingen aan. Ik heb bij een aantal gesprekken met ondernemers al gehoord dat ze de combinatie van duurzaamheid en circulaire economie interessant vinden en samen ook mogelijkheden zien. Die gesprekken wil ik graag met hen gaan voeren en uiteraard ook met elkaar bekijken hoe we Haarlem aantrekkelijk houden voor bedrijven die, geheel in lijn met het coalitieakkoord, het liefst groen, SMART en gezond zijn.

Uiteraard heb ik het ook met de ondernemers over mobiliteit gehad. De komende vier jaar gaan we het fileprobleem niet even oplossen met elkaar, maar we gaan wel gezamenlijk nadenken over hoe we de bereikbaarheid kunnen verbeteren. Haarlem wordt drukker, ook omdat er meer woningen bijkomen, en dat betekent dat je keuzes moet maken op het gebied van mobiliteit. Meer met de fiets en het openbaar vervoer, minder met de auto. Op zo'n manier dat Haarlem een aantrekkelijke stad blijft om te wonen en te werken. We

hebben de structuurvisie openbare ruimte als een heel belangrijke basis voor investeringen op de korte en lange termijn en voor een stevige lobby-inzet. Dat doen we niet alleen, maar samen met de regio Zuid-Kennemerland, de metropoolregio Amsterdam en uiteraard ook de provincie.

Dan kort iets meer van persoonlijke aard. Zoals u wellicht weet, het wethouderschap heeft best wel invloed op je privéleven. Ik wil de mensen om me heen bedanken voor hun onvoorwaardelijke support en hun begrip voor mijn gebrek aan tijd. Dan heb ik het over mijn ouders die nu via internet meekijken in Delfzijl, over vrienden, familie en over mijn lieve André, die hier ook zit, dank je. Dames en heren, er ligt een mooi coalitieprogramma, ik heb een prachtige portefeuille, wij hebben een heel mooi team binnen het college en u als gedreven raad. Ik heb er enorm veel zin in om samen met jullie allemaal en de stad hier verder mee aan de slag te gaan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Meijs.

Mevrouw MEIJS: Ik heb een speech voorbereid, maar ik begin even met dit cadeau. Ergens werden wij het kindercollege genoemd. Ik kom uit een onderwijsinrichting en ik ben eigenlijk wel blij met een tubetje lijm, dat doet me een beetje denken aan mijn vorige werk. Dank. Ik ga niet reageren als ik iets hoor. Dat GroenLinks mij als kandidaat-wethouder heeft voorgedragen, voelt voor mij als een enorme eer. In de portefeuille komt voor mij alles samen: zorg, welzijn, volksgezondheid, ouderen, wonen en cultuur. Ik ga mij inzetten voor de sociale, leefbare, groene en groeiende stad en met de stad samen wil ik zoeken naar oplossingen voor vraagstukken onder andere op het gebied van wonen en zorg. Zorg, vooral ook, voor de kwetsbare mens, de oudere mens, de dak- en thuislozen, de zorg voor de mens die een helpende hand nodig heeft. Ik spring op een rijdende trein waar mijn voorgangers al de nodige zaken hebben uitgevoerd of in gang hebben gezet. Ik ga verder met de sociale kant, met de stad als leefbaar organisme, die nooit stilstaat en altijd in beweging is. Een stad ook die toegankelijk moet zijn, en niet alleen in de fysieke zin van het woord, maar ook toegankelijkheid moet zijn naar 2018 en gelijke kansen moet bieden, mee kunnen doen, solidair zijn met elkaar en elkaar gelijkwaardig behandelen. Een ongedeelde stad. Een prachtig onderdeel van mijn portefeuille is cultuur. Ook hier geldt dat we streven naar meer toegankelijkheid, juist voor mensen die niet zo makkelijk toegang vinden tot kunst en cultuur. Ik wil wel een wijk noemen, want vooral Schalkwijk krijgt mijn speciale aandacht. In die wijk zie ik al mooie initiatieven. Wat mij betreft komen er daar nog veel meer bij.

Het coalitieprogramma heeft de titel Duurzaam doen. Voor mij is duurzaamheid, behalve de zonnepanelen op mijn dak, vooral investeren in mensen, investeren in ontmoetingen, ervoor zorgen dat mensen ook zelf weten dat ze ertoe doen. Dat is ook duurzaamheid. Ik hoop op een prettige samenwerking met alle fracties in deze raad. Hoewel we de komende jaren ongetwijfeld van mening zullen verschillen, dat zal het debat alleen maar aanscherpen, hoop ik dat we toch de gemeenschappelijke passie kunnen vinden en dat is zorgen voor deze mooie stad waar we allemaal trots op zijn. Wij zijn de nieuwe club; een prachtig groen akkoord en groen lijkt wel een rode draad in dit hele verhaal. Verrassend genoeg, Robbert zei het al, ik ben het groentje, hoewel ik volgens mij de oudste ben. Ik heb de nodige ervaring opgedaan, al jaren terug als raadslid, maar vooral ook buiten, in de stad. Die ervaring ga ik graag gebruiken en ik hoop daarmee een bijdrage te kunnen leveren aan een duurzaam doen voor Haarlem. Tot slot, ik wil iedereen graag bedanken. Mijn familie, mijn vrienden, mijn vorige werkgevers die hebben bijgedragen aan waarom ik hier vandaag mag zitten.

De VOORZITTER: De heer Roduner.

De heer RODUNER: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is nog geen half jaar geleden dat ik hier voor het eerst stond. Dat is eigenlijk heel kort geleden, maar er is heel veel gebeurd in de periode op politiek gebied. We hebben verkiezingen gehad, er is een nieuwe raad gekomen, er zijn onderhandelingen geweest, er is een nieuwe coalitie en er zit hier een nieuw beoogd college. Er is enorm veel gebeurd, enorm veel meegemaakt en ik voel me ook een beetje het groentje soms. Ik wil beginnen met het bedanken van een aantal mensen. Natuurlijk mijn partij, onze kiezers die op ons hebben gestemd, voor het vertrouwen dat ze ons hebben gegeven. De coalitiepartners, voor het mooie akkoord dat wij samen hebben gesloten, maar ook de oppositie die ik op deze avond heel veel positieve woorden over het akkoord heb horen zeggen. Natuurlijk ook belangrijk, de PvdA-fractie voor de samenwerking die we hebben gehad, al was die kort van duur tot nog toe, in de fractie samen en hun voordracht. Ik wil ook de ambtelijke organisatie bedanken die mij in het afgelopen half jaar heel goed heeft ontvangen. Ik neem helaas afscheid van de afdeling en de portefeuilles Economie en Wonen, maar ik ben blij dat we in de afgelopen commissievergadering met veel draagvlak in de raad de BIZ-centrumverordening hebben kunnen bespreken en ook de uitgangspunten van de huisvestingsverordening. Daar was heel veel draagvlak voor en dat is een groot compliment aan die afdelingen. Ik wens Cora-Yfke en Marie-Thérèse ook heel veel succes en plezier met deze delen van mijn voormalige portefeuilles. Het gaat allemaal goed komen.

De meeste dank op persoonlijk gebied gaat uit naar mijn vriendin, al die avonden van huis, dat had ik de afgelopen paar maanden niet kunnen doen zonder de eindeloze liefde en steun van haar. Of het nu ging om de kinderen om 20.00 uur naar bed brengen – omdat ik weer zo nodig naar een debat moest of moest onderhandelen samen met Merijn Snoek en Eva, want we zagen elkaar bijna dagelijks op die momenten – of het uitslapen omdat het laat was geworden omdat ik dan toch nog weer dat ene biertje in de kroeg had gedaan. Dank lief, daarvoor.

Voorzitter, dan wil ik toch nog even de inhoud aanstippen. Twee inhoudelijke onderwerpen uit het nieuwe akkoord waar ik mee aan de slag mag gaan en waar ik heel veel plezier in heb, namelijk woningbouw en sociale zaken. De nieuwe coalitie heeft een ontzettend ambitieus programma op het gebied van woningbouw, zowel op het gebied van aantallen als op het gebied van de kwaliteit van de woningopgave. Dat is al gememoreerd. Duurzaam groen met alle voorzieningen en ook nog meer sociaal. Een grote opgave voor de gemeente, onze partners, de bewoners en ook voor mijzelf. Een opgave die de breedste inzet van ons gemeentelijk instrumentarium vereist, waaraan in het coalitieakkoord ook woorden gewijd zijn, een opgave die verder gaat dan dit akkoord in deze coalitie periode en een opgave die een lange adem vereist. Ik denk dat het mogelijk moet zijn. Er zijn wijken in Haarlem die 90% sociale woningbouw hebben, dus 40% moet ons ook lukken. Ik denk dat de uitdaging vooral gaat zitten in snelheid, kwaliteit en het waarmaken van onze ambities op de ongedeelde stad. Ik heb de ambitie om in deze periode stappen te zetten en te doen, want daar gaan we voor en we hopen dat we resultaten kunnen boeken op weg naar die woningen in 2025. Ik bouw daarop met veel plezier voort op het werk dat mijn voorganger, Jeroen Van Spijk, in de afgelopen periode heeft geleverd. Ook bij sociale zaken sta ik nog steeds op het bouwwerk dat mijn voorganger, Joyce Langenacker – ik ben haar nog niet vergeten – heeft achtergelaten. Onder haar zijn de minimale regelingen in Haarlem verruimd, dat vonden wij de afgelopen periode heel mooi, daar waren we heel trots op en ik ben ook nu heel trots dat ik dat de komende jaren verder mag verruimen naar 120% en daarna naar 130%. Alle

Haarlemmers moeten daarin natuurlijk mee kunnen doen, dat is de uitdaging. Haarlemmers die er recht op hebben moeten ook de weg weten te vinden naar de regelingen waar ze recht op hebben om gelijke kansen in Haarlem te hebben en om volwaardig mee te kunnen doen in deze samenleving. Op het gebied van werk ligt er ook nog een grote uitdaging, namelijk mensen die in de bijstand zitten, ondanks deze hoogconjunctuur, verder te helpen aan werk.

Voorzitter, een half jaar geleden heb ik in deze raad uitgesproken hoe ik met de raad zou willen samenwerken, inhoudelijk, respectvol en open. Ik hoop dat ik dat de afgelopen paar maanden heb kunnen doen, het oordeel laat ik aan de raad, maar de raad mag me daar blijvend de komende periode op aanspreken. Ik vind het een enorme eer om opnieuw voorgedragen te zijn, ik heb er heel veel zin in, op basis van een prachtig coalitieakkoord, samen met coalitie en oppositie bouwen en werken aan deze stad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wethouder Botter.

Wethouder BOTTER: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het was een pinksterweekend afgelopen Pinksteren om nooit te vergeten. Op eerste pinksterdag kreeg ik te horen dat ik namens D66 werd voorgedragen als wethouder en datzelfde weekend was ik 25 jaar getrouwd met Ingrid, die ook op de tribune zit en die mij heel vaak vergezelt als we naar dingen toe gaan en ook maakt dat we het heel erg prettig hebben als we hier in Haarlem zijn. Zij heeft ook het gevoel er echt bij te horen. Graag wil ik dankzeggen aan onze fractie voor het vertrouwen en ook wil ik met name dankzeggen aan Dilia Leitner, onze lijsttrekker en fractievoorzitter, die op een prima wijze campagne heeft gevoerd samen met Bas van Leeuwen en de onderhandelingen heeft gevoerd, wat tot een prachtig resultaat heeft geleid. De afgelopen twee jaar, ik ben hier ook maar slechts twee jaar, voelen als vier. We hebben hard gewerkt met elkaar in raad en college, ook op de terreinen van de maatschappelijke opvang, zowel beleidsmatig als ook in fysieke zin. Er zijn extra bedden bijgekomen en de kwaliteit is verbeterd. Een mooie locatie is toegevoegd, de Velsperpoort, en er is meer aandacht gekomen voor maatwerktrajecten. Ook in de Wmo is er veel in gang gezet, met name op het terrein van huishoudelijke zorg is er veel veranderd, er is een Odense- en inloophuis gekomen en we hebben extra aandacht gevestigd op eenzaamheid en toegankelijkheid. De dagbesteding is gekanteld en we hebben meer oog voor het bereiken van resultaten dan in het verleden. Is dat nu allemaal door mij gedaan? Nee, integendeel. De afgelopen jaren heb ik met heel veel plezier in de commissie en de raad samengewerkt en met het veld dat we hier in Haarlem hebben. Zonder hen was het op geen enkele wijze mogelijk geweest om het te maken zover we hier nu zijn. Dat was ook in een open en constructieve dialoog met de raad en ook in de komende periode zouden we die graag willen voortzetten. Ook met de ambtelijke organisatie, want daar is ook heel hard gewerkt om de resultaten te boeken die we nu hebben bereikt. Daar wil ik straks op terugkomen, maar nu reeds mijn dank. Ook bij cultuur zijn stappen gezet, er staat een mooi cultuurjaar voor de deur en we hebben een popcentrum opgepakt in het Dolhuys, punten waarover we jarenlang discussie hebben gevoerd en waar we nu de knoop hebben doorgehakt en waarvoor financiële middelen beschikbaar zijn gekomen. En, Marie-Thérèse, veel van bovenstaande onderwerpen krijg jij nu in je portefeuille. Ik wens je daar vooral heel veel plezier mee, want plezier zul je daaraan hebben. Soms ook wat hoofdpijn, maar dat hoort er ook bij als wethouder. Het zijn allemaal leuke mensen die je tegenkomt, met het hart op de juiste plek. Ik weet zeker dat de portefeuilles je zullen passen als een jas.

Ten slotte het onderwerp vastgoed. De portefeuille waar ik ook de komende vier jaar invulling aan mag geven. Het was in de afgelopen periode niet altijd even gemakkelijk en

hoewel er nog veel te doen is, heb ik er alle vertrouwen in dat met de stappen die zijn gezet we ook de komende periode nog een aantal stappen kunnen zetten waardoor wij over een aantal jaren kunnen zeggen dat we steeds meer in control zijn. Dat is misschien een goed bruggetje naar de toekomst. Ook de komende periode zullen we weer keihard werken om de zaken bij vastgoed verder op de rails te zetten. Er is een begin gemaakt met voldoende en deskundig personeel aan te trekken en er staan verschillende nota's op stapel, over de kostprijs dekkende huur en over de manier waarop we keuzes maken in het maatschappelijk strategisch vastgoed. Van overheidscommunicatie en participatie ga ik in de komende jaren echt werk maken. Nog veel meer dan nu het geval is, wil ik dat de overheid gebruikmaakt van de kennis en expertise die bij onze burgers aanwezig is. Misschien wel masterclasses die door burgers met een bepaalde expertise aan de ambtenaren kunnen worden gegeven, zodat we het ook eens een keer vanuit het perspectief van de burger horen hoe je naar bepaalde dingen kunt kijken. Of, dat is ook al eerder genoemd, een idee om als college op locatie te gaan vergaderen, waarbij een kennismaking met de desbetreffende buurt zeker tot de mogelijkheden behoort. Ik pak graag die handschoen op om samen met u, maar ook met jeugd- en jongerenparticipatie-organisaties, dat participatieonderdeel verder te versterken. Bij bedrijfsvoering lijkt het me belangrijk om gebruik te maken van kennis die bij nieuwe medewerkers aanwezig is, maar ook het zittend personeel moeten we niet vergeten. In 'Broodje met de wethouder' zou ik graag dwars door de organisatie in gesprek gaan en vragen wat gaat goed en wat kan beter. Dienstverlening aan de commissie en raad zou op sommige punten waarschijnlijk ook verbeterd kunnen worden en dat wil ik graag horen van mensen die in de raad in de commissie zitten. Hoe kunnen we bijvoorbeeld zaken verbeteren, dingen die bijvoorbeeld al zijn genoemd toen ik een keer Jeroen van Spijk mocht vervangen. Dat was: hoe ga je om met de planning en het in de gaten houden dat afspraken worden aangehouden vanuit de ambtelijke organisatie?

Ten slotte Jeugd en Onderwijs. Ik weet dat het Merijn erg aan zijn hart gaat dat hij Jeugd en Onderwijs gaat overdragen. Van de zijlijn heb ik meegemaakt, Merijn, hoezeer jij je hebt ingezet. Heel erg veel dank daarvoor. Ik zal mijn uiterste best doen om je nalatenschap zo goed mogelijk op te pakken en in die traditie voort te zetten. Ik verheug mij enorm op deze portefeuille. Onderwijs is de sleutel van het voorkomen van achterstanden en ongelijkheid en samen met de schoolbesturen zal ik erop toezien dat de miljoenen die nu extra beschikbaar zijn gekomen voor onderwijshuisvesting goed worden besteed. Op het gebied van jeugd wordt Centrum voor Jeugd en Gezin de spil van de zorg voor de jeugd. Waar mogelijk zal ik kijken of we de jeugd en ouderen nog beter aan elkaar kunnen verbinden, want daar zijn ook mooie voorbeelden van. Lieve dames en heren, ik hou op met mijn verhaal, ik wil ook nog wat tijd voor Merijn overlaten, dus ik laat het hierbij. Ik verheug me ontzettend op de komende vier jaar met u en ik heb er zin in.

De VOORZITTER: Ja. Ten slotte de heer Snoek.

De heer SNOEK: Eva, ik ben net als jij heel bij dat ik af en toe even thuis bij vrouw en kinderen mag zijn, maar ik ga jou ook missen. Gelukkig weet ik dat ik je tot laat in de avond mag appen, zo lang ik dat 's ochtends vroeg maar niet doe. Dank aan de fractie, het bestuur en de leden van het CDA voor het vertrouwen om hier opnieuw als kandidaat-wethouder te mogen staan. Vier jaar geleden stond ik hier voor u als nieuwe wethouder en nu zijn we vier jaar verder en sta ik hier ouder, wijzer en grijzer, maar onverminderd enthousiast en ambitieus. Ik ben enorm trots op wat we in de afgelopen vier jaar hebben kunnen neerzetten, als college samen met u als raad, met de stad en met onze organisatie.

Met het team Jeugd hebben we een nieuwe taak voor de gemeente, zorg voor de meest kwetsbare kinderen, vormgegeven. Hierin hebben we veel bereikt, maar er ligt evengoed een opgave om verder te transformeren. Ook op het gebied van onderwijs is veel bereikt. We hebben geïnvesteerd in de samenwerking met het onderwijsveld en in de onderwijshuisvesting. Ook hier ligt nog een opgave. Succes Jur, ik wens je vooral heel veel plezier ook met deze twee prachtige portefeuilles.

Zelf mag ik verder met Sport. Heerlijk, wat is het fijn om iedere week al die vrijwilligers met hun clubs bezig te zien. Ik zal mij onverminderd inzetten om het Haarlemse verenigingsleven te ondersteunen. Dan twee nieuwe uitdagingen; Financiën en Beheer en Onderhoud. Na vier goede jaren van financiële discipline willen we nu ruimte geven om te kunnen investeren in de groeiende stam. Immers, het gezin groeit, er komt een groter huis en daarmee ook een hogere hypotheek. We mogen de financiën en de schuld niet uit de hand laten lopen. Daarom ben ik blij met heldere afspraken over een schuldquote en over schuldaflossing en ik zie het als mijn taak als wethouder Financiën om ervoor te zorgen dat we over vier jaar daar staan waar we nu hebben afgesproken om te staan. Dat zal soms om moeilijke keuzes vragen, maar dat is onvermijdelijk bij gedegen financieel beleid. Dan Beheer en Onderhoud; ik spreek liever over openbare ruimte, immers het gaat niet alleen om onderhouden, maar ook om verbeteren. Vier jaar geleden moest mijn voorganger op deze portefeuilles starten met een bezuinigingsopgave. Die hebben we met elkaar ingevuld en gelukkig is inmiddels het tij gekeerd en zijn er weer middelen beschikbaar. We kunnen dus investeren in het onderhoud en het groen in de stad, in leefbaarheid, duurzaamheid en klimaatadaptatie, maar dat zal niet zonder horten of stoten gaan. Ook ik zal mijn Dreef tegenkomen, waarvan onze lieve inwoners eerst zeggen dat we gek geworden zijn om vervolgens te constateren dat het prachtig is geworden. Mijn complimenten aan u als raad, maar vooral ook aan Cora-Yfke voor het eindresultaat. Ik hoop dat we samen met u en samen met de stad koers kunnen houden, omdat we weten dat we hetzelfde doel nastreven: een leefbaar, groen, veilig, mooi Haarlem en Spaarndam en dat de basis voor een inhaalslag al door mijn voorganger is gelegd en het coalitieprogramma er nog eens een schepje bovenop doet. Laten we samen de commissie Beheer minder operationeel en meer politiek maken, ook omdat die nog maar een keer in de vier weken is. U moet als raad een kanaal hebben om meldingen en vragen eerder kwijt te kunnen dan bij de rondvraag en als uw vraag niet goed wordt opgepakt of teruggekoppeld, trekt u mij dan alsnog in de commissie aan de mouw, maar niet daarvoor. Ik heb heel veel zin om samen met u als raad en samen met het nieuwe college aan de slag te gaan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dames en heren, met deze voordrachten en presentatie hebt u hopelijk voldoende om te gaan stemmen, want u bepaalt wie er nu als wethouder aan de slag kan. U hebt een stembiljet ontvangen, ze worden nu ingezameld en de stemcommissie gaat straks deze stemmen tellen en ons melden wat de uitslag is en daarna worden de wethouders geïnstalleerd. Ik vraag u om te blijven zitten om dit laatste deel ook snel te kunnen afhandelen, maar ik schors wel even de vergadering, zodat de stemcommissie zijn werk kan doen.

[Schorsing]

7 STEMMING EN INSTALLATIE COLLEGE

De VOORZITTER: Neemt u plaats. Ik heropen de vergadering. De stemming waarbij de leden van de raad konden stemmen voor de reeds voorgestelde kandidaten of zelf een

naam konden invullen, heeft het volgende resultaat opgeleverd: mevrouw M.T.I. Meij heeft 38 stemmen gekregen, mevrouw C.Y. Sikkema heeft 36 stemmen gekregen, de heer F.J. Roduner 38 stemmen, de heer J. Botter 38 stemmen en de heer M. Snoek 38 stemmen. Er zijn 2 stemmen uitgebracht op mevrouw Leitner. Er waren 38 raadsleden aanwezig. Dat betekent dat alle voorgedragen wethouders-kandidaten ook door de raad gekozen zijn. Dan resten mij nog 2 dingen. Weliswaar weten wij dat al, want ze hebben net het een en ander gezegd waaruit u dat af kunt leiden, maar het lijkt mij toch passend dat ik hen hardop laat zeggen dat zij hun benoeming ook aanvaardden. Laat ik gewoon de volgorde vanaf daar doen. Wethouder Botter, aanvaardt u die benoeming?

Wethouder BOTTER: Ik aanvaard met zeer veel plezier de benoeming.

De VOORZITTER: Mijnheer Roduner.

Wethouder RODUNER: Ik aanvaard met zeer veel plezier deze benoeming.

De VOORZITTER: Mijnheer Snoek.

Wethouder SNOEK: Ik aanvaard met heel veel plezier deze benoeming.

De VOORZITTER: Mevrouw Sikkema.

Wethouder SIKKEMA: Ik aanvaard met nog meer plezier deze benoeming.

De VOORZITTER: Mevrouw Meijs.

Wethouder MEIJS: Ik weet het niet, ik weet niet wat me te wachten staat, maar ik denk dat ik er wel veel plezier aan ga hebben.

De VOORZITTER: Aanvaardt u het?

Wethouder MEIJS: Uiteraard.

De VOORZITTER: Ik had niet anders verwacht. Dan verzoek ik de gekozen wethouders – want voordat zij hun taak kunnen oppakken, dienen zij conform de Gemeentewet de eed of de belofte af te leggen. Ik verzoek de kandidaten daarom hier voor te gaan staan en ik verzoek iedereen te gaan staan. Ik lees de tekst voor van de belofte en verzoek u daarna te antwoorden ‘dat verklaar en beloof ik’ als ik uw naam genoemd heb.

“Ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen, dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.” Mevrouw Cora-Yfke Sikkema.

Wethouder SIKKEMA: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Mevrouw Marie-Thérèse Meijs.

Wethouder MEIJS: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: De heer Floor Roduner.

Wethouder RODUNER: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: De heer Jur Botter.

Wethouder BOTTER: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: De heer Merijn Snoek.

Wethouder SNOEK: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Dan installeer ik u hierbij als wethouders van de gemeente Haarlem en ik wens u heel veel succes, plezier en genoegen in deze prachtige functie. Dames en heren, wat mij betreft, of u nu staat of zit, ik concludeer dat wij deze vergadering alles hebben gedaan wat wij moesten doen en dat ik u nog een heel prettige vergadering wens en een heel mooie periode. Ik sluit de vergadering.

8 SLUITING

De VOORZITTER: Dames en heren, wat mij betreft, of u nu staat of zit, ik concludeer dat wij deze vergadering alles hebben gedaan wat wij moesten doen en dat ik u nog een heel prettige vergadering wens en een heel mooie periode. Ik sluit de vergadering.

[22.45 uur]

Aldus vastgesteld in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter